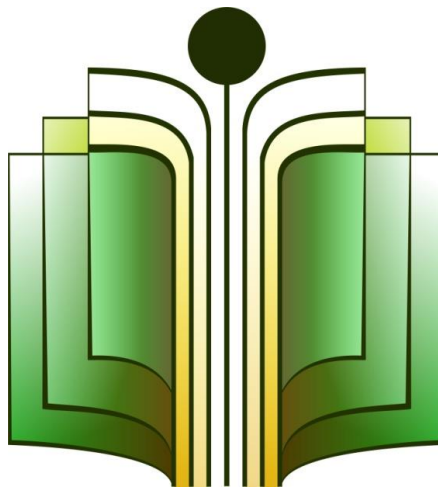

PATVIRTINTA
Pasvalio Mariaus Katiliškio
viešosios bibliotekos direktoriaus
2017 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. V-29

*Pasvalio Mariaus Katiliškio
viešosios bibliotekos*

2016 m. veiklos ataskaita

T U R I N Y S

BENDROJI DALIS	3
I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS	5
Bibliotekų skaičius	5
Nestacionarinis aptarnavimas	6
Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimo organizavimas	6
II. FONDO BŪKLĖ IR ORGANIZAVIMAS	8
Dokumentų gautis	10
Dokumentų nurašymas	11
Fondo apsaugos klausimai	12
Užsienio kalbų skaityklos fondas	12
Mainų fondas	13
Atsarginis fondas	13
III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS	13
Rajono gyventojų skaičius	13
Registruotų vartotojų skaičius	14
Vartotojų sudėtis	14
Apsilankymų skaičius ir lankomumas	14
Išduotis	15
Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius	17
Prieiga ir sąlygos	17
TBA	18
Renginiai	18
Mokamos paslaugos	31
Bibliotekos įvaizdžio formavimas	32
IV. DARBAS SU VAIKAIS	33
Vartotojų vaikų aptarnavimas	33
Renginiai vaikams	33
Renginiai Mediatekoje, „Mono arba Stereo“ erdvėje	39
V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA	40
Informacinis fondas	41
Informacinis vartotojų aptarnavimas	41
Kraštotyros veikla	49
VI. METODINĖ VEIKLA	58
VII. DALYVAVIMAS PROJEKTUOSE IR PROGRAMOSE	62
VIII. PERSONALAS	73
IX. MATERIALINĖ BAZĖ	74
X. FINANSAVIMAS	75
XI. IŠVADOS	76

BENDROJI DALIS

Lietuvos Respublikos Seimas 2016-uosius metus skelbė BIBLIOTEKŲ METAIS. Rajono bibliotekininkų bendruomenė juos paminėjo įvairiais renginiais, puikiomis kūrybinėmis iniciatyvomis ir siekė įtvirtinti inovatyvios, veiklios, kuriančios bibliotekos nuostatas, duodančias naudą visuomenės narių gyvenimo kokybei, socialinei, kultūrinei bei ekonominei raidai.

Biblioteka, kaip patikima ir saugi intelektinių žinių, informacijos, skaitybos ir kultūrinės edukacijos paslaugų davėja, bendradarbiaujanti su visomis krašto švietimo ir kultūros įstaigomis, istorinės atminties institucijomis, verslo, socialinės sferos ir kitomis įstaigomis bei nevyriausybėmis organizacijomis ir prisidedama prie socialinės atskirties mažinimo – išliko pasiekiamą, prieinamą, bendraujančią ir bendradarbiaujančią, įvairiapuse ir nuolat veikiančią.

2016-aisiais, BIBLIOTEKŲ METAIS, bibliotekos globėjais tapo rajono meras Gintautas Gegužinskas ir radijo, televizijos laidų vedėjas, radistas Jonas Nainys.

Ataskaitiniais metais biblioteka:

- Aktyviai dalyvavo įvairiuose bibliotekų vystymo projektuose bei programose ir kūrė naujų modernių paslaugų sistemą bei stiprino vartotojų motyvaciją naudotis bibliotekos paslaugomis ir šiuolaikinėmis IT. 2016 m. buvo įgyvendinti 3 nauji projektai, baigtas įgyvendinti 1 projektas ir tęsiamos 5 testinių projektų veiklos.
- Siekė racionaliai panaudoti žmogiškuosius ir materialinius išteklius teikiant rajono gyventojams inovatyvias, kokybiškas ir prieinamas paslaugas. Viešojoje bibliotekoje įvyko struktūriniai pakeitimai: įkurtas Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių centras.
- Rūpinosi universalios profilio dokumentų fondo formavimu tradicinėse ir skaitmeninėse laikmenose ir išlaikė jau sukaupto fondo tęstinumą.
- Skatino knygnešystę ir savanorystę rajono bibliotekose bei išlaikė mobiliąją biblioteką, kurios pagalba buvo aptarnaujami atokesnių kaimų gyventojai. Sutelkta 193 knygnešiai, kurie aptarnavo 271 skaitytoją ir išdavė 8226 egz. dokumentų. Rajone sutelkta 84 savanoriai.
- Toliau tęsė virtualios Pasvalio krašto kultūros paveldo informacijos sistemos – Pasvalio krašto E. bibliotekos kūrimą ir vykdė skaitmeninio turinio sklaidą bei skaitmeninio ir portale www.pasvalia.lt publikavo naujus dokumentus. Suskaitmenino keturias Pasvalio Šv. Jono Krikštytojo bažnyčios parapijos metrikų knygas (880 lapų dokumentų). *Pasvalia* pasipildė elektroniniu gidu, kuris buvo pristatytas visuomenei seminare „Skaitmeninių kultūros paveldo e.produktų kūrimas ir sklaida“.

- Bendradarbiavo su Europeana, kaupė retų, senų leidinių, išėivijos spaudinių fondus tradicinėse ir skaitmeninėse laikmenose: sukaupė visos atkurtosios nepriklausomybės laikotarpiu išleistos kraštiečių knygos ir vykdyta su Pasvalio kraštu susijusių dokumentų paieška Lietuvos archyvuose, rankraštynuose.
- Toliau vystė kultūrinę-educacinę veiklą: literatūros renginiais, dokumentų ir meno parodomis, įvairiomis akcijomis paminėjo BIBLIOTEKŲ METUS, Vietos bendruomenių metus, minėjo Sausio 13-osios 25-ąsias metines, Lietuvos piliečių trėmimo liūdną 75 metų ir Lietuvių tautos sukilimo 75 metų sukaktis, kitas valstybines šventes, žymių krašto žmonių jubiliejus.
- Įgyvendino projektus, susijusius su skaitymo skatinimu ir edukacija: „Modernių jaunimo erdvių „Mono arba Stereo“ tinklo kūrimas, „Knyga+“, „Pasvalios modernizavimas ir plėtra“, „Švėskime Europos dieną kartu“. Biblioteka kaip partneris dalyvavo Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekos projekte „Vasara su knyga“.
- Toliau sėkmingai tobulino vaikų, moksleivių ir jaunimo laisvalaikio užimtumo veiklą, skaitymo skatinimo, žinių įgijimo ir informacinių gebėjimų ugdymo srityse ir ieškojo naujų darbo formų, siekdama įtraukti į bibliotekos vartotojų gretas kuo daugiau moksleivių ir ikimokyklinio amžiaus vaikų: kūrė naujas, koregavo esančias edukacines programas, skirtas bendruomenės skaitmeninės kompetencijos ugdymui, ypatingą dėmesį skyrė vaikų ir jaunimo edukacijai. Parengė naują edukacinę programą „Skaitymai su Svenu“ apie švedų dailininko ir rašytojo Sveno Nordqvisto kūrybą; redagavo „Ne bėda gimti tarp ančių, svarbu, kad iš gulbės kiaušinio“ ir pritaikė planšetiniams kompiuteriams.
- Jaunimo erdvėje „Mono arba Stereo“, mobiloje kūrybinėje laboratorijoje, aprūpintoje šiuolaikine IRT įranga ir kitomis priemonėmis bei sukurtame interaktyvaus jaunimo bendravimo tinkle (tarp 7 rajono bibliotekų), suteikiančiame unikalią nuotolinio bendravimo tarpusavyje galimybę – organizavo įvairius renginius, interaktyvias sąsaukas, diskusijas, protmūšius, audiomūšius, mokymus.
- Plėtojo partnerystės ryšius su Lietuvos ir užsienio šalių viešosiomis bibliotekomis, bendravo su Vilniaus pasvaliečių bendrija, užsienyje gyvenančiais lietuviais.
- Aktyviai bendradarbiavo su seniūnijomis, vietos bendruomenėmis, kultūros, švietimo įstaigomis, gerino bibliotekų materialinę bazę: suremontuotos Mikoliškio ir Namišių bibliotekos. Viešojoje bibliotekoje suremontuotos patalpos ir įkurta Rašytojo Jono Mikelinsko biblioteka.

- Talkino leidžiant žurnalą „Šiaurietiški atsivėrimai“ ir koordinavo viešosios bibliotekos padalinių veiklą bei teikė metodinę pagalbą kitų žinybų bibliotekininkams.

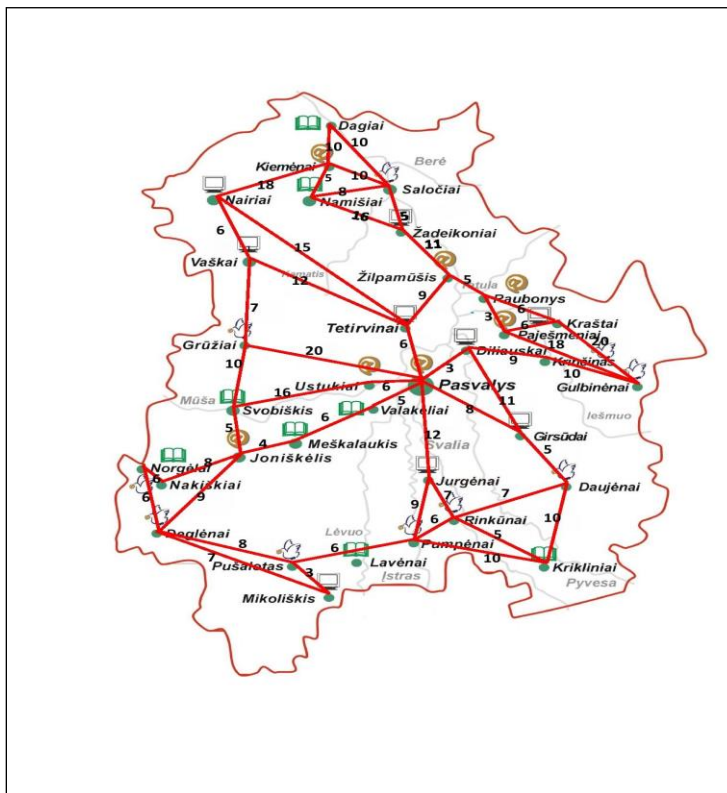
I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

Bibliotekų skaičius

2016 m. bibliotekų tinklo struktūra nekito. Pasvalio rajone veikė 33 bibliotekos: Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka, Joniškėlio miesto, 31 kaimo biblioteka. 7 kaimo bibliotekos yra mokyklų patalpose (iš jų 4 – tose pačiose patalpose kartu su mokyklos biblioteka), 9 kaimo bibliotekos įsikūrusios tose pačiose patalpose su daugiafunkciais centrais ir aptarnauja mikrorajono ir mokyklų bendruomenes. Kaimo bibliotekos išsidėsčiusios viena nuo kitos vidutiniškai 8,5 km. atstumu.

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos struktūrą sudaro administracija, Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių centras (IMIIC), Krašto kultūros dokumentavimo centras su rankraštynu, Informacijos ir mokymo, Skaitytojų aptarnavimo, Vaikų literatūros bei Ūkio-technikos skyriai ir mobili biblioteka. Bibliotekoje, įvykus struktūriniais pakeitimams (įvertinus darbo pasiskirstymą, krūvius), nuo 2016 m. sausio 1 d. pradėjo veiklą naujas centras – **Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių**, sujungęs Dokumentų komplektavimo skyrių ir etatus, nepriskirtus jokiui skyriui. Centro struktūra: vedėja, metodikos ir viešųjų ryšių grupė (projektų vadovas, metodininkė rinkodarai ir viešiesiems ryšiams, metodininkas viešiesiems pirkimams, bibliotekinių procesų automatizavimo inžinierius, interneto svetainės redaktorius, dailininkas); Informacijos išteklių formavimo padalinys (padalinio vedėja, vyresnioji bibliotekininkė komplektavimui ir vyresnioji bibliotekininkė katalogavimui; Mainų fondas, Atsarginis fondas). Panaikintas direktorės pavaduotojos etatas, jos funkcijas atlieka centro vedėja.

Vadovaujantis Bibliotekų valdymo rekomendacijomis ir įvertinus materialiuosius bei žmogiškuosius išteklius, planuojami nuo 2017 m. sausio 1 d. struktūriniai pakeitimai – sujungti Informacijos ir mokymo skyrių su Krašto kultūros dokumentavimo centru ir įkurti Informacijos, mokymo ir dokumentavimo skyrių, kurį sudarys: Interneto skaitykla, Verslo biblioteka, Informacijos ir užsienio kalbų skaitykla, Mokymų klasė, Rankraštynas, Kraštiečių dovanotų knygų fondas, Skaitmeninimo sektorius, Mariaus Katiliškio atminimo kambarys, Jono Mikelinsko biblioteka.

Rajono bibliotekų išsidėstymo schema ir atstumai kilometrais

Nestacionarinis aptarnavimas

Mobilios bibliotekos aptarnaujamas mikrorajonas – 21 kaimas, kuriame gyvena 2685 gyventojai. Mobilios bibliotekos fondas – 2789 fiz. vnt. įvairių dokumentų, fonoteka ir žaisloteka. Per 2016 m. mobilios bibliotekos fondas papildytas 150 egz. naujų knygų, o nurašyta – 230 egz. dokumentų. Čia prenumeruojami 5 pavadinimų periodiniai leidiniai.

2016 metais mobili biblioteka aptarnavo skaitytojus kiekvieną mėnesį nuo 1 iki 15 dienos (2 savaites). Bibliobusas važiavo po kaimus ir skaitytojus aptarnavo 86 dienas. Dėl bibliobuso remonto ir darbuotojų kaitos mobili biblioteka nevažiavo 20 dienų, todėl nebuvo pilnai išnaudotos mobilios bibliotekos galimybės dirbti efektyviai, nors mobili biblioteka teikė ir knygnešystės paslaugas (pristatė skaitytojams knygas į namus). Per 2016 metus sutelkti 196 vartotojai (2015 m. – 187 vartotojai), apsilankymų – 1725 (2015 m. – 1256), jiems išduota 3405 egz. (2015 m. – 2204 egz.) dokumentų.

Kitų nestacionarių bibliotekų rajone nėra.

Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimo organizavimas

Daugiausia neįgalių žmonių gyvena mobilios bibliotekos aptarnaujamoje teritorijoje, kur veikia Lavėnų socialinės globos namai (aptarnauja Mobilė biblioteka). Su regėjimo negalia viešosios bibliotekos

paslaugomis naudojosi 24 skaitytojai, kurie per metus apsilankė 82 kartus. Jiems buvo išduota 187 egz. garsinių knygų. Bibliotekos skaitykloje yra įrengta kompiuterizuota darbo vieta su pritaikyta programa regėjimo negalią turintiems žmonėms, tačiau šia paslauga niekas nesinaudoja, nes Aklųjų ir silpnaregių sąjungos Pasvalio filialas turi kelias kompiuterizuotas darbo vietas su jiems pritaikytomis programomis. Pasvalio filiale – 67 nariai (2015 m. – 65). Biblioteka, palaikydama ryšius su silpnaregių sąjunga, kvietė jos narius į bibliotekoje organizuojamus renginius, kuriuose jie noriai dalyvavo. 2016 metais spalio mėn. viešojoje bibliotekoje Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Pasvalio filialas pristatė parodą "Palieski pasaulį" skelbdamas LASS dieną „Susitikimai" pradžią Pasvalyje. Renginyje koncertavo Vilniaus mergaičių choro „Liepaitės" vokalo dėstytoja, choro "Feniksas" narė silpnaregė Jūratė Vizbaraitė, pasirodė "Dainų dainelės" konkurso dalyvės - Pasvalio „Svalios" pagrindinės mokyklos mergaičių ansamblis, vadovaujamas mokytojos Daivos Adamkavičienės. Pirmą kartą Pasvalio Mariaus Katiliškio bibliotekoje eksponuojamos taktilinės (liečiamosios) knygos, kurias bibliotekos lankytojai galėjo apžiūrėti ir netgi paliesti. Parodą papildė Pasvalio „Svalios" pagrindinės mokyklos mokinių dailės darbai - taktiliniai paveikslai, keramikos dirbiniai, teatro lėlės. Paroda skirta LASS 90-mečiui. Parodos taktilinės knygos atkeliavo iš Vilniaus, Lietuvos aklųjų bibliotekos ir istorijos muziejaus. Dauguma šių knygų unikalios - vienetinius jų egzempliorius sukūrė Vilniaus kolegijos Pedagogikos fakulteto Dailės ir technologijos specialybės studentai. Taip pat eksponuojamos užsienyje leistos taktilinės knygos bei kol kas vienintelė Pasvalio bibliotekos fonduose turima taktilinė knyga - reginčiųjų ir Brailio raštu išleistos Leonardo da Vinčio pasakos „Sparnuotosios raidės". Parodą papildė taktiliniai paveikslai, kuriuos iš gamtinių medžiagų ir sagų kūrė Pasvalio "Svalios" pagrindinės mokyklos mokiniai, vadovaujami mokytojų Dianos Strakšienės ir Rasos Simonavičiūtės, tos pačios mokyklos teatro būrelis „KiTaip" lėlės (vad. mokytoja Rasa Simonavičiūtė), mokinių keramikos darbai (vadovė - mokytoja Ona Šližienė).

Jau daugelį metų biblioteka bendradarbiauja su įstaigomis, užsiimančiomis negalią turinčių žmonių ugdymu. Organizuojami bendri renginiai. Jau tradicija tapo kasmet, gegužės mėnesį rengti Gerumo dieną kartu su Pasvalio specialiąja mokykla ir kitomis įstaigomis, dirbančiomis su neįgaliaisiais, socialinės atskirties žmonėmis, specialių poreikių vaikais ir našlaičiais. Tęsiant vaikų kūrybos parodų ciklą „Pristatome save“ surengtos auklėtinių parodos bibliotekoje: užimtumo centro „Viltis“ lankytojo Tomo Šerno ypatingi piešiniai – knygų iliustracijos „Aš matau taip“, Pasvalio parapijos vaikų dienos centro lankytojų piešinių paroda, skirta Juodojo kaspino dienai ir Baltijos keliui atminti. Šių įstaigų auklėtiniai aktyviai dalyvavo bibliotekoje Amatų mugėje-parodoje „Antras daiktų gyvenimas“, pristatė savo darbus, sukurtus iš antrinių žaliavų, edukacinėse pamokose: „Skaitymai su Svenu“, „Apie meškiukus“, susipažino su Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios

bibliotekos Vaikų ir jaunimo literatūros centro interaktyviu Bitės nameliu. Vyko garsiniai knygelėlių skaitymai, žaidimų valandos su darželio „Žilvitis“ ir užimtumo centro „Viltis“ lankytojais.

Savanoriai knygnešiai talkino bibliotekai aptarnaujant senyvo amžiaus, neįgalius skaitytojus namuose. Praėjusiais metais rajono bibliotekos turėjo 208 knygnešius, kurie lankė 284 skaitytojus. Jiems išduota 8593 knygų, žurnalų, laikraščių, garsinių įrašų. Atsirado dar vien knygnešių kategorija – tai kaimo bibliotekininkės, kurios iš viešosios bibliotekos veža knygas savo skaitytojams. 2016 m. savo skaitytojams jos pristatė 2005 egz. knygų.

Knygnešių ir jų aptarnaujamų vartotojų bei literatūros išduotiems rodikliai išlieka stabilūs nors ir išaugus bibliotekos paslaugų įvairovei, ieškant įvairesnių vartotojų aptarnavimo formų, keitėsi ir nestacionarinis vartotojų aptarnavimas. Vienai bibliotekai vidutiniškai teko 6,5 knygnešio, vienas knygnešys vidutiniškai aptarnavo 1,5 skaitytojo, vidutiniškai jiems išdavė po 30 dokumentų.

II. FONDO BŪKLĖ IR ORGANIZAVIMAS

Rajono bibliotekose yra sukauptas 257688 fiz. vnt. dokumentų fondas. Lyginant su 2015 m., fondas sumažėjo 1809 fiz. vnt. dokumentų. Fondai mažėja todėl, kad gaunamas finansavimas neleidžia pakankamai papildyti bibliotekų fondų ne tik knygomis, bet periodiniais leidiniais. Nors bendras pavadinimų skaičiaus didėjimas yra nemažas, tačiau atskiruose bibliotekos padaliniuose dokumentų pavadinimų irgi mažėja.

	Iš viso rajone	Viešojoje bibliotekoje	Kaimo bibliotekose	Joniškėlio miesto biblioteka
Gauta egz.	9523	4208	4695	620
Nurašyta egz.	11332	3033	7515	784
Fondo dydis 2017-01-01	257688	85757	156526	15405

Bibliotekos fondo judėjimas

	Fondo dydis		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra (be periodikos)		Periodiniai leidiniai	
	Fiz. vnt.	Pavad. sk.	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
Viešojoje bibliotekoje	85757	48209	36784	42,9	35224	41,1	13749	16,0
Joniškėlio m. bibliotekoje	15405	14550	8895	57,7	5801	37,7	709	4,6
Kaimo bibliotekose	156526	19759	106626	68,1	43642	27,9	6259	4,0
Iš viso sistemoje	259497	53375	152305	59,1	84667	32,9	20716	8,0

Fondo sudėtis fiz. vnt. ir proc.

Mobilios bibliotekos fondą sudaro 2709 fiz.vnt. dokumentų. Iš jų:

- grožinė literatūra – 1931 fiz.vnt. (71,3%)
- šakinė literatūra (be periodinių leidinių) – 556 fiz.vnt. (20,5%)
- periodinių leidinių – 222 fiz.vnt. (8,2%).

Iš viso sistemoje yra informacinės literatūros – 7639 fiz.vnt. (arba 2,96% viso fondo).

Iš jų:

Viešojoje bibliotekoje – 5203 fiz.vnt.

Joniškėlio m. bibliotekoje – 469 fiz.vnt.

Kaimo bibliotekose – 1967 fiz.vnt.

Informacinių leidinių fondas sumažėjo 23 fiz.vnt., nes buvo nurašyta daugiau informacinių leidinių negu gauta. Nauji informaciniai leidiniai brangūs, todėl dėl lėšų stygiaus nėra galimybių jų daugiau nupirkti.

Fondo sudėtis, lyginant su 2015 metais keitėsi nežymiai: 0,19% padidėjo knygų ir tęstinių leidinių, 0,16% sumažėjo periodinių leidinių.

Aprūpinimas dokumentais:

Vienam **gyventojui** teko dokumentų fiz.vnt.:

rajone – 10,0

viešojoje bibliotekoje – 12,2

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 7,5

kaimo bibliotekose – 9,4

Vienam **vartotojui** teko dokumentų fiz.vnt.:

rajone – 35,3

viešojoje bibliotekoje – 40,4

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 23,0

kaimo bibliotekose – 34,8

Vienam vartotojui teko garsinių ir regimųjų dokumentų fiz.vnt.:

rajone – 0,28

viešojoje bibliotekoje – 0,76

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 0,17

kaimo bibliotekose – 0,08

Vienam vartotojui teko elektroninių dokumentų fiz.vnt.:

rajone – 0,03

viešojoje bibliotekoje – 0,06

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 0,01

kaimo bibliotekose – 0,01

Dokumentų gautis

2016 metais bibliotekos fondų komplektavimui Lietuvos Respublikos kultūros ministerija skyrė 19952,00eurus (2015 m. – 17825,00 eurus). Iš jų: 19802,00 eurų skirta spaudinių; 150,00 eurų – garso, vaizdo ir elektroninių dokumentų įsigijimui. Periodinių leidinių prenumeratai Pasvalio rajono savivaldybė skyrė 7600,00 eurų (2015 m. – 6950,00 eurų).

Iš viso per 2016 metus iš įvairių šaltinių (valstybės, savivaldybės lėšos, fizinių ir juridinių asmenų parama, projektai ir kt.) gauta 9523 fiz. vnt. (2186 naujų pavadinimų) įvairių dokumentų už 38561,79 Eur. Inventorinamų dokumentų įsigyta 7934 fiz. vnt. už 29482,74 Eur.

Pagal finansavimo šaltinius gauta:

iš Valstybės lėšų – 3005 fiz. vnt. už 20442,54 Eur (iš Kultūros ministerijos lėšų įsigyta 2953 fiz. vnt. dokumentų už 19952,00 Eur);

iš savivaldybės lėšų - 1517 fiz. vnt. dokumentų už 8452,48 Eur;

gauta paramos – 943 fiz. vnt. už 744,14 Eur;

gauta iš kitų šaltinių (LR kultūros tarybos remti leidiniai, dovanos, pamestų ir trūkstančių knygų dengimai ir kt.) – 4058 fiz. vnt. inventorinamų dokumentų už 8922,63 Eur.

Pagal dokumentų rūšis įsigyta fiz. vnt.

	Gauta iš viso		Grožinės literatūros		Šakinės literatūros (be periodikos)		Periodinių leidinių	
	Fiz. vnt.	Pavad. sk.	Fiz. vnt.	Pavad. sk.	Fiz. vnt.	Pavad. sk.	Fiz. vnt.	Pavad. sk. / iš jų naujų
Iš viso VB sistemoje	9523	2189	5913	1232	2021	954	1589	85 / 3
Viešojoje bibliotekoje	4208	2114	2124	1193	1438	918	646	83 / 3
Joniškėlio miesto bibliotekoje	620	452	336	310	158	128	126	16 / 1
Kaimo bibliotekose	4695	820	3453	665	425	155	817	10 / 0

Lyginant su 2015 metais, gauta 2001 fiz. vnt. daugiau. Tokį fondo papildymo padidėjimą nulėmė Jono Mikelinsko (sūnaus) padovanotos iš mūsų krašto kilusio rašytojo Jono Mikelinsko asmeninės bibliotekos knygos. To pasekoje bibliotekoje įsteigta Jono Mikelinsko biblioteka, kurios fondą sudaro 1888 fiz. vnt. dokumentų.

Vienam gyventojui dokumentams įsigyti teko lėšų – 1,50 Eur.

Iš jų:

Kultūros ministerijos lėšos – 0,77 Eur;

Savivaldybės skirtos lėšos periodinių leidinių prenumeratai ir nemokamai perduoti dokumentai – 0,29 Eur;

Kiti šaltiniai – 0,44 Eur;

Vidutinė pirktų naujų inventorinamo dokumento kaina – 6,76 Eur.

Jau daugelį metų besikartojantis lėšų stygius fondų komplektavimui didele dalimi nulemia tai, kad fondai nuvertėja ne tik kiekybine, bet, kas ir yra svarbiausia, kokybine prasme. Ypač savo kokybinę vertę ir skaitytojų poreikių atitikimą praranda kaimo bibliotekų fondai. Bibliotekai, nebeišgalinčiai nupirkti naujų, vartotojų poreikius atitinkančių leidinių, kyla grėsmė prarasti pagrindinę savo funkciją: išsaugoti rašytinį paveldą ir skatinti skaitymą, sudaryti sąlygas visuomenės savišvietai ir savikūrai.

Pasvalio rajono savivaldybė jau keletą metų skiria labai mažai lėšų periodinių leidinių prenumeratai. Nuo tragiškos padėties išgelbėjo Spaudos, radijo ir televizijos fondas užprenumeruodamas bibliotekai 43 pavadinimų periodinių leidinių.

Vienam gyventojui tenka naujai gautų dokumentų – 0,4 fiz. vnt.

rajo savivaldybės VB – 0,6 fiz. vnt.

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 0,3 fiz. vnt.

kaimo bibliotekose – 0,3 fiz. vnt.

Vienam vartotojui tenka naujai gautų dokumentų – 1,3 fiz. vnt.

rajo savivaldybės VB – 2,0 fiz. vnt.

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 0,9 fiz. vnt.

kaimo bibliotekose – 1,4 fiz. vnt.

SVB naujai gautų dokumentų proc. dokumentų fonde – 3,7

rajo savivaldybės VB – 4,9

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 4,02

kaimo bibliotekose – 3,0

Dokumentų nurašymas

Iš viso nurašyta 11332 fiz. vnt. dokumentų 794 pavad. (inventorinamų – 9077 fiz. vnt., periodinių leidinių – 2156 fiz. vnt., grupuojamųjų dokumentų – 99 fiz. vnt.

Iš jų:

rajo savivaldybės VB – 3033 fiz. vnt. 1016 pavad.

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 784 fiz. vnt. 652 pavad.

kaimo bibliotekose – 7515 fiz. vnt. 322 pavad.

Dokumentų nurašymo priežastys įvairios:

susidėvėję dokumentai – 8677 fiz.vnt. (76,6 %)

vartotojų prarasti dokumentai – 44 fiz. vnt. (0,4 %)

perduoti į mainų fondą – 331 fiz. vnt. (2,9 %)

dėl kitų priežasčių (trūksta patikrinus fondus ir kt.) –124 fiz. vnt. (1,1 %)

periodiniai leidiniai, pasibaigus saugojimo laikui – 2156 fiz. vnt. (19,0 %)

Nurašyta 1809 fiz. vnt. dokumentų daugiau, negu gauta. Tai paaiškinti galima tuo, kad daug susidėvėjusių ir nepaklausių dokumentų nurašyta siekiant pagerinti fondų kokybę. Dėl to nurašytos neturinčios jokios išliekamosios vertės, daugelį metų neskaitomos knygos.

Fondo naudojimas

Bendras fondo apyvartos rodiklis – 1,15

raiono savivaldybės VB – 1,71

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 1,57

kaimo bibliotekose – 0,80

Fondo apsaugos klausimai

Metų eigoje fondai patikrinti Žilpamūšio, Kiemėnų, Deglėnų, Krinčino, Pajiešmenių, Raubonių, Ustukių ir Namišių kaimo bibliotekose. Iš viso nustatytas 124 fiz. vnt. trūkumas (nuo 4 iki 41 fiz. vnt.).

Užsienio kalbų skaityklos fondas

Užsienio kalbų skaityklos fondo dydis beveik nekito. Iš viso Užsienio kalbų skaityklos fonde 2016 m. gruodžio 31 d. buvo 3183 fiz. vnt. dokumentų, 12 fiz. vnt. dokumentų daugiau (2015 m. gruodžio 31 d.– 3171 fiz. vnt.). Užsienio kalbų skaityklos fondą sudaro dvi dalys: bibliotekos dokumentai užsienio kalbomis ir Lietuvos–Prancūzijos asociacijos Pasvalio skyriui priklausantys dokumentai. Dokumentų pasiskirstymas pagal turinį nesikeičia jau eilę metų: apie 47 proc. fondo sudaro grožinė literatūra, 53 proc. – šakinė literatūra. Fondo kalbinė sudėtis taip pat beveik nesikeičia: didžiausią fondo dalį užima literatūra prancūzų kalba (apie 46 proc. viso fondo), literatūra anglų kalba sudaro apie 36 proc. viso fondo. Toks kalbinis fondo pasiskirstymas nebeatitinka vartotojų poreikių. Literatūros prancūzų kalba fondas vartotojų beveik nebeaudojamas – Pasvalio rajone labai nedaug moksleivių besimokančių prancūzų kalbos, o suaugusiesiems gyventojams vis reikalingesnė anglų kalba. Literatūros anglų kalba poreikis labai išaugo didėjant gyventojų emigracijai į anglakalbes šalis, ypač paklausi anglų kalbos mokymo(-si) literatūra, kurios, deja, trūksta.

Mainų fondas

Mainų fonde yra 729 fiz. vnt. dokumentų
 56,5 % mainų fondo dokumentų sudaro grožinė literatūra
 Metų eigoje mainų fondas papildytas – 331 fiz. vnt.
 Metų eigoje iš mainų fondo perduota kaimo bibliotekoms – 331 fiz. vnt.
 Parduota – 7 fiz. vnt.

Atsarginis fondas

Atsarginiame fonde yra 652 fiz. vnt. dokumentų
 Metų eigoje fonde pasikeitimų nevyko.

LIBIS PĮ diegimas

Iš viso LIBIS kompiuteriniame kataloge yra 157703 įrašai. Iš jų: 67838 dokumentų, 89865 analizikos. Per metus LIBIS kompiuterinis katalogas papildytas 5440 įrašais. Iš jų: 2607 naujai gautų dokumentų, 2833 analizikos. Pasikeitus Universaliosios dešimtainės klasifikacijos (UDK) kalbos, kalbotyros, grožinės literatūros, istorijos, religijos bei teologijos skyrių indeksams, bibliotekos kataloge senieji indeksai keičiami naujais.

2016 metais LIBIS SAP buvo įdiegtas Vaškų, Ustukių ir Pajiešmenių kaimo bibliotekose. Visų kaimo bibliotekų dokumentų fondai parengti Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS) Skaitytojų aptarnavimo posistemio diegimui ir vartotojų aptarnavimui automatizuotai. Tačiau programos diegimo procesas sustojo: trūksta lėšų įrangai (skeneriams, spausdintuvams) pirkti. Automatizuotai aptarnaujami skaitytojai Pasvalio viešojoje, Joniškėlio miesto ir septyniose (Daujėnų, Pajiešmenių, Pušaloto, Pumpėnų, Saločių, Ustukių, Vaškų) kaimo bibliotekose.

III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

Rajono gyventojų skaičius

Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2016 m. Pasvalio rajone gyveno 25601 gyventojų. Pasvalio mieste – 7006, Joniškėlio mieste – 1086 (bibliotekos aptarnaujamas mikrorajonas – 2053), kaimo vietovėse – 17509 gyventojai. Kaimo bibliotekų darbuotojai pateikia seniūnų pasirašytas pažymas su seniūnijose gyvenančių žmonių skaičiais, kurie nežymiai skiriasi nuo Statistikos departamento, todėl bibliotekinio gyventojų aptarnavimo rodikliai skaičiuojami vadovaujantis seniūnijų pateiktais duomenimis.

Vidutinis gyventojų skaičius rajone, tenkantis vienai bibliotekai 780, kaime – 586.

Rajono gyventojų sutelkimo į vartotojus procentas

	2016	2015
Rajone	28,3	28,2
Pasvalio mieste	30,3	31,3
Joniškėlio m. bibliotekoje	32,6	31,9
Kaimo bibliotekose	27,0	26,5

Lyginant su 2015 m. gyventojų sutelkimo į bibliotekas procentas išlieka stabilus, labai nežymiai padidėjo Joniškėlio miesto ir kaimo bibliotekose. Didžiausias gyventojų sutelkimo į bibliotekas procentas yra Norgėlų (48,2 %), Grūzių (43,8%), Daujėnų (43,9%), Gulbinėnų (38,8%) kaimo bibliotekose. Mažiausias – Namišių (14,1%), Žilpamūšio (14,2%), Diliauskų (17,7%) kaimo bibliotekose. Namišių ir Žilpamūšio kaimo bibliotekos dirba 0,25 etato arba 10 valandų per savaitę, Diliauskų kaimo biblioteka – 0,5 et., tačiau yra priemiestinėje gyvenvietėje, netoli Pasvalio.

Registruotų vartotojų skaičius

	Registruoti vartotojai			Perregistruoti			Naujai užregistruoti		
	2016	2015	Skirtumas	2016	2015	Skirtumas	2016	2015	Skirtumas
VB	2123	2217	-94	1873	1949	-76	250	268	-18
Joniškėlio m. bibliotekoje	670	676	-6	621	607	+14	49	69	-20
Kaimo bibliotekose	4505	4528	-23	4078	4106	-28	427	422	+5
Rajono SVB	7298	7421	-123	6572	6662	-90	726	759	-33

Lyginant su 2015 m. registruotų vartotojų skaičius sumažėjo 123 arba 1,7 proc. Vartotojų skaičius mažėjo tolygiai, atsižvelgiant į gyventojų mažėjimo rodiklius. Tačiau kiti rodikliai (lankomumas, išduotis) išaugo, nes didesniu pajėgumu dirbo Mobili biblioteka, kaimo ir miesto bibliotekos ieškojo papildomo rėmimo periodikai, knygoms. Bendruomenės, ūkininkai, verslininkai dovanuoja bibliotekoms periodinius leidinius. Įtakos turėjo ir projektinė veikla, TAU (trečiojo amžiaus universiteto įkūrimas Pasvalyje) – įgyvendinant projektus suaktyvėjo edukacinė veikla, mokymai bibliotekininkams, gyventojams, TAU studentams.

Apsilankymų skaičius ir lankomumas

Dėl išaugusios paslaugų įvairovės padidėjo lankomumas:

	Rajone	Viešojoje bibliotekoje	Joniškėlio miesto bibliotekoje	Kaimo bibliotekose	Vidutinis lankomumas
2016 metai	218899	66296	16716	135887	29,9
2015 metai	206953	62934	15557	128462	27,8
2014 metai	211887	62377	17379	132131	28,3

2013 metai	228518	63343	19522	145653	29,2
Skirtumas	+11946	+3362	+1159	+7425	+2,1

Vidutinis lankomumas: 29,9 (2015 m. – 27,8; 2014 m. – 28,3; 2013 m. – 29,1)

Viešojoje bibliotekoje – 31,2 (2015 m. – 28,4; 2014 m. – 29,1; 2013 m. – 28,4)

Miesto bibliotekoje – 24,9 (2015 m. – 23,0; 2014 m. – 27,3; 2013 m. – 29,7)

Kaimo bibliotekose – 30,1 (2015 m. – 28,4; 2014 m. – 28,1; 2013 m. – 29,2)

Išduotis

	Rajone	Viešojoje bibliotekoje	Joniškėlio miesto bibliotekoje	Kaimo bibliotekose
2016 metai	296334	146395	24243	125696
2015 metai	282676	141274	22045	119357
2014 metai	292716	143842	23810	125064
2013 metai	300671	143147	27173	130351
Skirtumas	+13658	+5121	+2198	+6339

Išduota dokumentų į namus (fiz. vnt.):

	Rajone	Viešojoje bibliotekoje	Joniškėlio miesto bibliotekoje	Kaimo bibliotekose
2016 metai	152515	44519	16573	91423
2015 metai	141013	39727	16273	85013
2014 metai	148126	39429	17382	91315
2013 metai	154386	40108	19076	95202
Skirtumas	+11502	+4792	+300	+6410

Išduota dokumentų vietoje (bibliotekoje) (fiz.vnt):

	Rajone	Viešojoje bibliotekoje	Joniškėlio miesto bibliotekoje	Kaimo bibliotekose
2016 metai	143819	101876	7670	34273
2015 metai	141663	101547	5772	34344
2014 metai	144590	104413	6428	33749
2013 metai	146285	103039	8097	35149
Skirtumas	+2156	+329	+1898	-71

Į namus išduota 51,4 proc. (2015 m. – 49,9 proc., 2014 m. – 50,6 proc., 2013 m. – 51,3 proc.) nuo bendros išduoties,

vietoje – 48,5 proc. (2015 m. – 50,1 proc., 2014 m. – 49,4 proc., 2013 m. 48,7 proc.)

Viešojoje bibliotekoje į namus išduota – 30,4 proc. (2015 m. – 28,1 proc. (2014 m. – 27,4 proc., 2013 m. – 28,0), vietoje – 69,5 proc. (2015 m. – 71,8 proc. (2014 m. – 72,6 proc., 2013 m. – 72,0).

Joniškėlio miesto bibliotekoje į namus išduota – 68,3 proc. (2015 m. – 73,8 proc. (2014 m. – 73,0 proc., 2013 m. – 70,2 proc.), vietoje – 31,6 proc. (2015 m. – 26,2 proc. (2014 m. – 27,0 proc., 2013 m. – 29,8proc.).

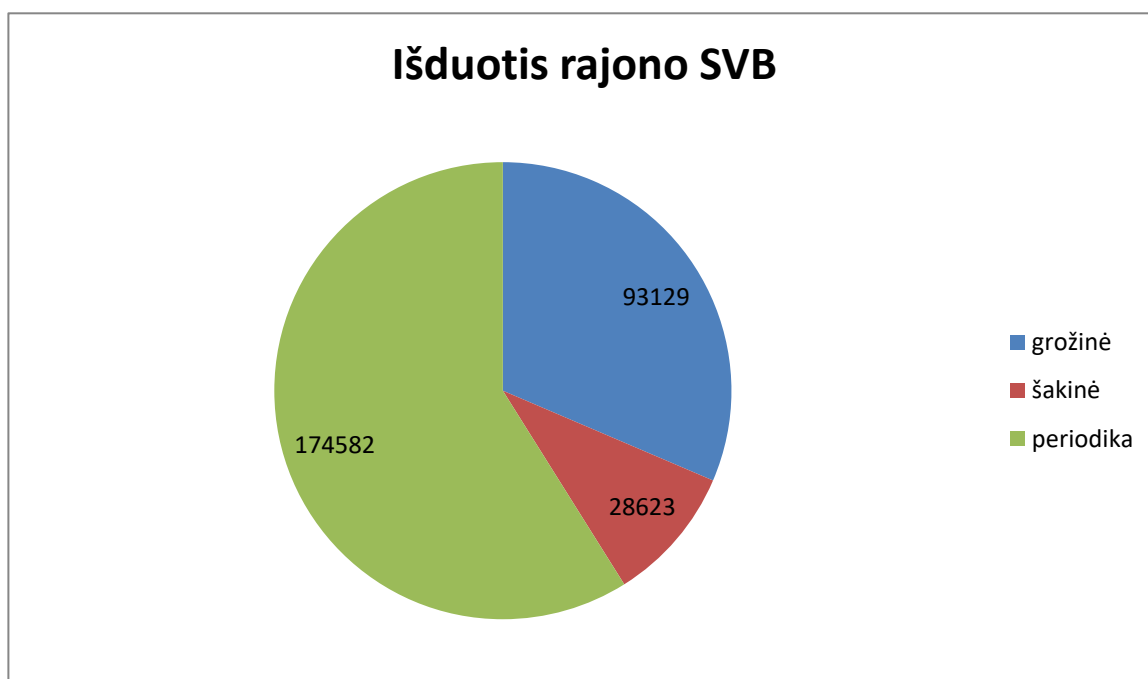
Kaimo bibliotekose į namus išduota – 72,7 proc. (2015 m. – 71,2proc., 2014 m. – 73,0 proc., 2013 m. – 73,0), vietoje – 27,2 proc. (2015 m. – 28,8 proc., 2014 m. – 27,0 proc., 2013 m. – 27,0).

Grožinės, šakinės literatūros ir periodinių leidinių išduotis

(vnt. ir proc. nuo bendros išduoties)

	Grožinė	Proc.	Šakinė *	Proc.	Periodika	Proc.
VB	32234	22,0	19627	13,4	94534	64,5
Joniškėlio m. b-koje	9638	39,7	2740	11,3	11865	48,9
Kaimo bibliotekose	51257	40,7	6256	4,9	68183	54,2
Rajono SVB	93129	31,4	28623	9,6	174582	58,9

*Šakinės literatūros išduoties rodikliai be periodinių leidinių

Bendras fondo apyvartos rodiklis – 1,15

Viešojoje bibliotekoje – 1,71

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 1,57

kaimo bibliotekose – 0,80

Vidutinis skaitomumas

bendras rajone – 40,6 (2015 m. – 38,1, 2014 m. – 39,1; 2013 – 38,4)

viešojoje bibliotekoje – 68,9 (2015 m. – 63,7, 2014 m. – 67,1; 2013 – 64,2)

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 36,1 (2015 m. – 32,6, 2014 m. – 37,4; 2013 – 41,3)

kaimo bibliotekose – 27,9 (2015 m. – 26,4, 2014 m. – 26,6; 2013 – 26,3)

Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius

iš viso rajone – 424 (2015 m. – 415, 2014 m. – 411, 2013 m. – 409)

viešojoje bibliotekoje – 81 (2015 m. – 84, 2014 m. – 82, 2013 m. – 67)

Joniškėlio miesto bibliotekoje – 22, (2015 m. – 22, 2014 m. – 22, 2013 m. – 22)

kaimo bibliotekose – 321 (2015 m. – 309, 2014 m. – 307, 2013 m. – 320)

Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius rajono bibliotekose

Visos rajono bibliotekos, įskaitant ir mobiliąją, kompiuterizuotos. 2016 metais bibliotekose buvo kompiuterių – 223 (2015 m. – 218).

	Vartotojams		Darbuotojams	
	2016	2015	2016	2015
Viešojoje bibliotekoje	26	24	34	34
Joniškėlio miesto bibliotekoje	10	10	2	2
Kaimo bibliotekose	119	116	32	32
Rajone	155	150	68	68

Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius

Prieiga ir sąlygos

Per praėjusius metus viešojo ir Joniškėlio miesto bibliotekos skaitytojus aptarnavo pirmadieniais – penktadieniais nuo 10 iki 18 val., šeštadieniais nuo 9 iki 16 val. Paskutinis mėnesio penktadienis – Švaros diena. Iš viso vartotojai buvo aptarnaujami 295 darbo dienas per metus arba 47 val. per savaitę.

Darbo valandų skaičius savaitėje, kai vartotojams visos paslaugos prieinamos padaliniuose (kaimo ir Joniškėlio m. bibliotekose), buvo skirtingas, priklausomai nuo etato dydžio.

40 val. per savaitę dirbo 5 kaimo bibliotekos,

30 val. per savaitę – 11 kaimo bibliotekų,

20 val. per savaitę – 12 kaimo bibliotekų,

10 val. per savaitę – 4 kaimo bibliotekos.

TBA

Ataskaitiniais metais rajono bibliotekų vartotojai TBA paslaugomis nesinaudojo. Kadangi paslaugos yra mokamos: visas dokumento siuntimo išlaidas turi susimokėti skaitytojas, taip pat ir papildomus kai kurių bibliotekų mokestinius reikalavimus. Paslauga yra brangi ir bibliotekos skaitytojams yra nepatraukli. Skaitytojams yra pigiau nuvykti į reikiamą biblioteką ir pasinaudoti jos paslaugomis.

Renginiai

	Iš viso		Kompleksi niai		Žodiniai		Vaizdiniai		Lankytojų skaičius	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
VB	242	188	94	58	86	84	62	46	20081	17010
Joniškėlio miesto bibliotekoje	75	66	6	9	44	29	25	28	2157	1699
Kaimo bibliotekose	735	648	125	139	248	197	362	312	21679	19102
Rajone	1052	902	225	206	378	310	449	386	43917	37811

Iš viso renginiuose dalyvavo 43917 lankytojų, y. 20,0 proc. visų apsilankiusių bibliotekose, (2015 m. – 18,3 proc., 2014 m. – 17,1 proc., 2013 m. – 16,7 proc.).

Seimo paskelbtais BIBLIOTEKŲ METAIS daugiausia dėmesio skyrėme bibliotekų lankytojams. Organizavome renginius, plėtojome tradicines ir kūrėme naujas virtualias ir interaktyvias paslaugas, siekėme gerinti bibliotekos paslaugų įvairovę, kokybę, didinti prieinamumą, pasiekiamumą. Bibliotekų metais Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos globėjais tapo rajono meras Gintautas Gegužinskas, radistas, radijo ir televizijos laidų vedėjas Jonas Nainys. Joniškėlio m. bibliotekos globėjais – Joniškėlio klebonas Ričardas Banys, kraštiečiai, Aleksandro Stulginskio universiteto Studijų kokybės ir inovacijų centro vyriausias specialistas Albinas Pugevičius; Pušaloto kaimo bibliotekos – verslininkas Alvydas Kumpauskas. Globėjai dovanojo bibliotekoms knygas (A. Kumpauskas – 116 naujų knygų; J. Nainys įrengė knygų lentyną), užprenumeravo periodinius leidinius, padėjo organizuoti renginius, išvykas: Joniškėlio klebonas kasmet dovanoja bibliotekai „Nacionalinė geografija“ prenumeratą, A. Pugevičius – „Iliustruotas mokslas“.

Buvo parengtas Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos ir jos padalinių 2016 m. *Bibliotekų metų veiksmų planas*, kuriame numatyti viešinimo veiksmai, bibliotekos paslaugų pristatymas visuomenei, skaitymo skatinimo veiklos, edukacinė, ekstensyvi, leidybinė veikla, dokumentų fondų

formavimas ir sklaida, bibliotekų bendradarbiavimo ir tarptautinių ryšių stiprinimo galimybės, kvalifikacijos kėlimas ir kt.

Renginiais minėjome Vietos Bendruomenių metus, Sausio 13-osios 25-ąsias metines, Lietuvos piliečių trėmimo liūdną 75 metų ir Lietuvių tautos sukilimo 75 metų sukaktis, kitas valstybines šventes, žymių krašto žmonių jubiliejus.

Organizavome ir dalyvavome Nacionalinės bibliotekų savaitės, Šiaurės šalių savaitės renginiuose, vyko diskusijos, susitikimai, filmų peržiūros, mokymai, rengtos meno bei dokumentų parodos, įvairios akcijos.

Renginiai, skirti BIBLIOTEKŲ METAMS.

Metus pradėjo visos rajono bibliotekos Sausio 13-osios įvykių 25-mečio paminėjimu, organizuodamos renginius, akciją „Atmintis gyva, nes liudija“ ir dalyvaudamos pilietinėje atminties akcijoje „Prisiek neužmirštuolę“. Viešojoje bibliotekoje vyko Lietuvos Parlamento gynėjo, Lenkijos „Kovojančiojo Solidarumo“ veikėjo, bibliotekos bičiulio Piotro Hlebovičiaus (Piotr Hlebowicz) fotografijų parodos „Atmintis vienija: 1991-ųjų Sausis“, skirtos Lietuvos laisvės gynimo 25-mečiui, atidarymas. Buvo eksponuojamos fotografijos primenančios tragiškus Sausio įvykius, barikadas prie Lietuvos Parlamento, budinčius žmones, gatvės kūrybą. Užfiksuoti ir vaizdai Parlamente Sausio 13-osios naktį, Televizijos bokštas, Radijo ir televizijos komiteto pastatas Sausio 13-osios rytą, Savanorių būstinės Viršuliškėse užgrobimas. Fotografijos atverė Sausio įvykius kitokiame – bendro kelio į laisvę prisiminimo – kontekste.

Parodos „Atmintis vienija: 1991-ųjų Sausis“ atidarymas

Sausio 27 d. Bibliotekų metų atidarymo renginys „Biblioteka ir XXI amžiaus visuomenė“. Renginys prasidėjo polilogu „Ar įmanomas Džonatano Livingstono Žuvėdros skrydis dvidešimt pirmajame amžiuje?“, kuriame dalyvavo rajono vadovai, savivaldybės administracijos atstovai, viešosios bibliotekos ir padalinių darbuotojai, mokyklų bibliotekininkai, skaitytojai. Sveikinimo žodį tarė ir iškilmingai paskelbė *Bibliotekų metų* pradžią Pasvalio rajono

meras, mūsų bibliotekos Bibliotekų metų globėjas Gintautas Gegužinskas. Kaip mes gyvensime bibliotekų metais, kokie mūsų planai, lūkesčiai ir darbai. Ar jie atitinka Pasvalio bibliotekos viziją kalbėjo Pasvalio M. Katiliškio viešosios bibliotekos direktorė Danguolė Abazoriuvienė. Diskusijoje dalyvavo Švietimo ir sporto skyriaus vedėjas Kazys Polekas, Vaškų gimnazijos bibliotekininkė Svajūnė Katauskienė. Pasidalyti patirtimi kvietėme Pasvalio apylinkių seniūnijų seniūną Stanislovą Triabą, Vaškų vyriausiąją bibliotekininkę Aldoną Oniūnienę, „Šiaurietišku atsivėrimu“ redaktorę Agnę Grinevičiūtę.

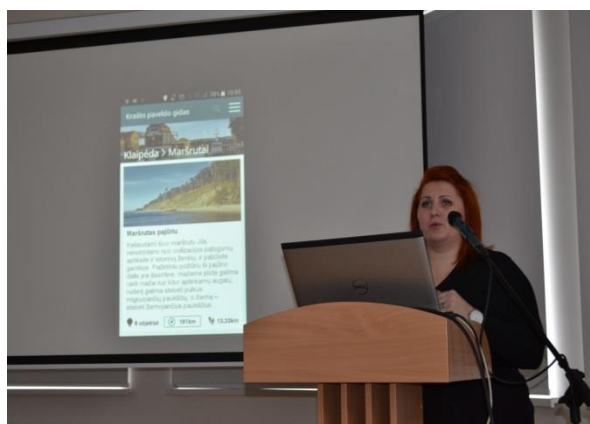
Bibliotekų metų atidarymo renginį tęsė prieš 95 metus Joniškėlyje gimusio ir Kanadoje gyvenančio buvusio lietuvių išeivijos laikraščio „Tėviškės žiburiai“ redaktoriaus, knygų autoriaus Česlovo Senkevičiaus jubiliejaus paminėjimas **„Žmogiškieji ryšiai skaitmeniniame amžiuje“**. Informacijos mokslų departamento Lituanistikos tyrimų skyriaus vadovė Jolanta Budriūnienė pasakojo apie kraštiečio gyvenimą ir kūrybą. LNB Lituanistikos tyrimų skyriaus vyriausioji metodininkė tyrėja dr. Dalia Cidzikaitė pristatė Česlovo Senkevičiaus knygą „Dvylika metų“.

Buvo pristatyta paroda „Lietuviškoji leidyba Vakarų Europoje, 1944–1952“. Joje apžvelgiama – po Antrojo pasaulinio karo Vakarų Europos karo pabėgėlių stovyklose atsidūrusių lietuvių leista spauda - laikraščiai, grožiniai kūriniai, profesinė literatūra, humoristika. UNESCO nuo 2011 m. šių leidinių rinkinį įtraukė į „Pasaulio atmintis“ Lietuvos nacionalinį registrą, o pats rinkinys yra saugomas Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Lituanikos skyriuje.

*Informacijos mokslų departamento Lituanistikos tyrimų skyriaus vadovė Jolanta Budriūnienė
Dr. Dalia Cidzikaitė priatato Č. Senkevičiaus knygą „Dvylika metų“*

Kovo mėn. Internetinė Pasvalio krašto biblioteka www.pasvalia.lt pasipildė elektroniniu gidu, kuris visuomenei buvo pristatytas seminare "Skaitmenintų kultūros paveldo e.produktų kūrimas ir sklaida".

Bibliotekos direktorė Danguolė Abazoriuvienė ir Toma Gergelienė, Klaipėdos apskrities viešosios Ievos Simonaitytės bibliotekos vyresnioji metodininkė

Seminare sveikinimo žodį tarė Gintautas Gegužinskas, Pasvalio rajono savivaldybės meras. Įžangos žodį tarė Danguolė Abazoriuvienė, Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos direktorė, Pasvalio Šv. Jono Krikštytojo parapijos klebonas Albertas Kasperavičius. Pranešimus skaitė Gražvydas Balčiūnaitis, Pasvalio rajono savivaldybės administracijos vyresnysis specialistas (kultūros vertybėms) (pranešimo tema: "Kultūros paveldas vakar, šiandien, rytoj"), Toma Gergelienė, Klaipėdos apskrities viešosios Ievos Simonaitytės bibliotekos vyresnioji metodininkė (pranešimo tema: "Krašto paveldo gidas – kultūros paveldo sklaidos ir išsaugojimo priemonė"), Juozas Markauskas, UAB „DIZI“ Skaitmeninimo skyriaus vedėjas ("Pasvalios duomenys ir e. paslaugos"), Lijana Markevičienė, Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos krašto kultūros dokumentavimo centro vyriausioji bibliografė ("Nuo Pasvalios iki Pasvalios e. gido"), Vida Stokienė Pasvalio rajono savivaldybės administracijos švietimo ir sporto skyriaus vyriausioji specialistė (pranešimo tema: "Krašto e. gido reikšmė ir naudingumas jaunajai kartai"), Gita Rachmančiukienė, Pasvalio krašto muziejaus muziejininkė ("Atminties institucijų bendradarbiavimas – krašto paveldo sklaidai").

Joniškėlio m. biblioteka vasario mėn. minėjo **Partizanų žūties 70-ąsias metines**. Apie tragišką partizanų žūtį šiandien primena šalia Girelės miško stovintis paminklas. Joniškėlio centre, šalia gimnazijos, daugiau nei prieš dvidešimt metų įrengtas partizanų memorialas. Juozo Žandaro, Motiejaus Belecko–Peleckio būrio kario, žuvusio Ūniūnuose (1946 metų vasario 23 dieną) sesuo Liucija Žandaraitė ėmėsi iniciatyvos pagerbti žuvusius patriotus. Biblioteka, bendradarbiaujant su Joniškėlio seniūnija, kultūros namais, surengė iškilmingą minėjimą. Renginyje dalyvavo Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio Prisikėlimo ir Vyčio apygardų atstovai, Pasvalio ir Radviliškio šauliai, savanoriai. Klebonas Ričardas Banys aukojo šv. Mišias žuvusiems už Lietuvos laisvę. Laisvės kovotojų atminimas pagerbtas Pasvalio savanorių kuopos karių salvėmis. Renginyje skambėjo vietos saviveiklininkų atliekamos partizaniškos dainos, eilėraščiai, prisiminimais apie krašto partizanus dalijosi partizanų ryšininkė Birutė Dominauskienė.

Akimirkos iš Partizanų žūties 70-ųjų metinių minėjimo

Kovo 30 d. Viešojoje bibliotekoje įvyko **susitikimas su kraštiečiu poetu, vertėju, eseistu Petru Palilioniu**. Svečias pristatė savo naujausią eilių rinktinę "Meilės latras" ir savo fotografijų parodą "Vardai ir veidai".

Susitikime dalyvavo aktorė Olita Dautartaitė, skaičiusi eiles iš "Meilės latro", Pasvalio krašto literatė Konstancija Vinkelienė, apžvelgusi poeto naująją rinktinę, koncertavo Pasvalio vaikų muzikos mokyklos mokiniai. Pats poetas susirinkusiems pristatė fotografijų parodą "Vardai ir veidai", į kurią surinko nuotraukas, jo darytas 1989-2010 laikotarpiu, kai ėjo Lietuvos rašytojų sąjungos Kauno skyriaus pirmininko pareigas. Jose - ne tik žymūs Lietuvos kūrėjai, bet ir poetui brangūs žmonės iš gimtųjų Pabuojų.

Susitikimas su poetu P. Palilioniu

P. Palilionio kūrybą skaito Aktorė Olita Dautartaitė

Nacionalinės bibliotekų savaitės renginiai:

Per nacionalinę bibliotekų savaitę biblioteka kvietė į renginius:

- „**Pasivaikščiokime Albino Vaitkaus – Mariaus Katiliškio keliais**". Jame dalyvavo Šiaulių universiteto dėstytojas dr. Nerijus Brazauskas, Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos mokytoja Regina Grubinskienė, gimnazistai skaitovai. Svečiai svarstė apie Mariaus Katiliškio kūrybos prasmingumą šių laikų visuomenei, jo atminimo įamžinimą, skaitė ištraukas iš rašytojo ir jo amžininkų atsiminimų,

pasivaikščiojo po atnaujintą Mariaus Katiliškio kambarį. Dr. Nerijus Brazauskas pasidalijo mintimis, ką jam asmeniškai reiškia Marius Katiliškis. Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos mokiniai Kotryna Kraptavičiūtė, Faustas Petriškis, Gabija Maziliauskaitė (vad. mokytoja Regina Grubinskienė) surengė teatralizuotus Mariaus Katiliškio skaitymus, į kuriuos įpynė populiarių lietuviškų romansų. Apie Mariaus Katiliškio reikšmę Pasvalio bibliotekai ir čia veikiančiai rašytojui skirtą atminimo kambarį, jame saugomus rašytojo asmeninius daiktus, rankraščius, knygas pasakojo bibliotekos Krašto kultūros dokumentavimo centro vedėja Vitalija Kazilionytė. 2016 m. atsinaujinęs Mariaus Katiliškio kambarys sulaukė daug lankytojų.

Gimnazistų teatralizuotas pasirodymas

Atnaujintame Mariaus Katiliškio kambaryje

- Pasvalio krašto bibliotekų **Geriausių skaitytojų apdovanojimai** rengiami kasmet per Nacionalinę bibliotekų savaitę. Tai proga bibliotekininkams padėkoti tiems, kas lankosi ir skaito bibliotekose ir kas jas remia. Balandžio 25 d. Pasvalyje apdovanoti geriausi krašto bibliotekų skaitytojai: vaikų grupėje - ustukietė Gerda Maračinskaitė, jaunimo - pasvalietė Elena Rimšaitė, suaugusiųjų - Agota Balčiūnienė ir pumpėnietė Roma Baronienė, pasvaliečių Garbštų šeima, jaunosios savanorės Aistė Mažuolytė ir Rūta Staškevičiūtė bei bibliotekos rėmėja Gita Andrijaitytė. Geriausiuosius skaitytojus sveikino Pasvalio rajono savivaldybės meras Gintautas Gegužinskas.

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos skaitytoja Agota Balčiūnienė, pumpėnietė Roma Baronienė apdovanotos už ilgametį naudojimąsi bibliotekos paslaugomis. Garbštų šeima apdovanota už pastovų naudojimąsi Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos paslaugomis, skaitymo tradicijų puoselėjimą šeimoje, skaitymo, kaip ugdymo, auklėjimo, pažinimo priemonę auginant vaikus nuo pat kūdikystės. Jaunimo erdvės "Mono arba stereo" savanorėms Aistei Mažuolytei ir Rūtai Staškevičiūtei padėkota už bendradarbiavimą, aktyvią ir kūrybišką veiklą erdvėje, dalyvavimą bibliotekos renginiuose.

2016-ųjų metų geriausių skaitytojų apdovanojimuose dalyvavusi žurnalistė Audronė Urbonaitė kalbėjo apie Knygos, jos kūrėjų, bibliotekų vaidmenį šių dienų visuomenėje ir pristatė savo knygą "Žurnalistika". Koncertavo Pasvalio vaikų muzikos mokyklos akordeonistai Tadas Kiaunė ir Nedas Stankevičius (vad. Elona Rodžienė).

Geriausi 2016 m. skaitytojai

Susitikimas su žurnaliste Audrone Urbonaite

-Naktis bibliotekoje. Balandžio 23-24 d. naktį Pasvalio viešoji biblioteka nemiegojo. Praleisti naktį bibliotekoje panoro jaunimas iš Pasvalio ir Joniškėlio. Dalyviai susirinko smagiai nusiteikę ir savo nuotaiką įamžino spalvinguose piešiniuose. Pokalbiui atėjęs pasvalietis verslininkas Gintautas Čepukaitis papasakojo apie savo apsilankymą Indijoje, apie vegetarišką gyvenimo būdą, jo propaguojamą jogą. Romantišką nuotaiką sustiprino Šekspyro skaitymai. Paminėdami žymaus rašytojo 400-ąsias mirties metines Šekspyro sonetus skaitė visi. Vėliau sekė užduotis - sudėlioti savo eilėraščių iš atskirų Šekspyro poemų eilučių.

Susirinkę skaitė, žaidė, diskutavo, rungtyniavo, ieškojo vaiduoklių ir kitaip pramogavo. Visus nakties dalyvius vaišino UAB "Indritus", atsiuntusi įvairių saldumynų. Naktis užsibaigė šiuurpinančio filmo seansu.

Užduotis - sudėlioti savo eilėraščių iš atskirų Šekspyro poemų eilučių

*„Naktis bibliotekoje“:
Pokalbis su verslininku Gintautu Čepukaičiu*

Birželio 21 d. bibliotekos konferencijų salėje, vyko susitikimas su Jo Eminencija kardinolu Audriu Juozu Bačkiu. Buvo pristatyta jo knyga „Taip, laimingas. Kardinolą Audrį Juozą Bačką kalbina Antanas Gailius“. Susitikimas skirtas kardinolo Tėvelio diplomato dr. Stasio Antano Baččio 110-ioms gimimo

metinėms. Dalyvavo Nukryžiuotojo Kristaus seserų kongregacijos vyresnioji sesuo, kardinolo sekretorė Aldona Dalgėdaitė, pokalbius su juo pavertusi tekstu ir knygos redaktorė sesuo Rima Malickaitė.

Susitikimas su Jo Eminencija kardinolu Audriu Juozu Bačkiu

Naktiniai skaitymai prie Pyvesos.

Rugpjūčio 8-osios vakarą vyko tradiciniai 8-ieji „Naktiniai skaitymai prie Pyvesos“. Šių metų skaitymai buvo skirti Bibliotekų ir Bendruomenių metams. Visi poezijos mylėtojai buvo pakviesti į „Senovinę gegužinę“, kuri vyko Pyvesos slėnyje, lauko estradoje. Renginyje dalyvavo ir eiles skaitė Pasvalio, Joniškio, Kelmės, Anykščių, Pakruojo, Šiaulių ir kitų rajonų literatai, iš viso dalyvavo 37 skaitovai. O kokia gegužinė be muzikantų? Dalyvius ir žiūrovus linksmino Daujėnų kultūros namų kapela „Smiltelė“. Po pirmojo skaitymų rato žiūrėjome Anykščių teatro režisieriaus Jono Buziliausko mono spektaklį „Velnioniškai vienas“ pagal Pauliaus Širvio eiles.

Vyko nakties fakyrų šou, į dangų buvo paleisti žibintai su užrašu „POEZIJA“. Vaisinga Atžalyno bendruomenė (pirm. Vladas Linkevičius) lauko sąlygomis išvirė arbatos bei skanios žuvienės ir visus pavaišino. Oras šiluma nelepino, tačiau poezijos mylėtojų gausa sušildė visų širdis.

„Naktiniai skaitymai prie Pyvesos“

Šventiniai renginiai bibliotekoje, skirti miesto gimtadieniui „Pasvaliui 519“

Miesto gimtadienio renginiai bibliotekoje prasidėjo rugsėjo 15 d. kraštiečio aktorius Juozas Muliaučius atliekamu poezijos koncertu ir pasvaliečių pasiekto Lietuvos rekordo – ilgiausios trispalvės – paskelbimu. Apie rekordinį pasvaliečių pasiekimą pranešė koncertą bibliotekoje atidaręs ir miestiečius su švente sveikinęs Pasvalio rajono savivaldybės mero pavaduotojas Povilas Balčiūnas.

Iš Rinkūnų kilęs aktorius, autorinių dainų ir dainuojamosios poezijos atlikėjas Juozas Muliaučius pasvaliečius nudžiugino Justino Marcinkevičiaus eilių koncertu, kuriems muziką kūrė pats.

Aktorius Juozas Muliaučius koncertas viešojoje bibliotekoje

Tą pačią popietę bibliotekos Jaunimo "Mono arba stereo" erdvėje vyko protmūšis "Aš visko žėno api Pasval". Jame susirungė trys jaunimo komandos. Protmūšį laimėjo "Lėvens" pagrindinės mokyklos komanda. Vadovė - mokyklos bibliotekininkė Birutė Kazėnaitė.

Lėvens mokyklos nugalėtojų komanda

Rugsėjo 16 d. popietę bibliotekos Konferencijų salėje atidaryta Pasvalio krašto žmonių meno kūrybinių konkursinė paroda "Nepamirškime gimtojo krašto istorijos", kurią organizavo biblioteka kartu su kraštiečių bendrija. 17 Pasvalio krašto žmonių ir organizacijų atstovų atsiuntė parodai 77 darbus, atspindinčius mūsų krašto praeitį ir savitumą: tapyba, skulptūra, fotografija, karpiniai. Atidaryme buvo paskelbti komisijos išrinkti parodos laureatai, o padėkos raštus jiems įteikė parodos - konkurso iniciatorius Vilniaus pasvalietis prof. Rimantas Kanapėnas. Laureatais tapo: fotografas Remigijus Drevinskas, kuriam atiteko ir parodos lankytojų simpatijų prizas, dailininkas Balys Tuskėnas, taip pat pelnęs bibliotekininkų simpatijų prizą, karpinių autorė Rita Lauraitienė, tautodailininkai Vytautas Jackūnas ir Virginijus Nudas, nuotraukų autoriai Audronė ir Kęstutis Svėriai. Atidaryme pianinu skambino Pasvalio muzikos mokyklos mokinė Gabrielė Kavaliauskaitė, vadovaujama mokytojos Lolitos Trepekūnienės.

Konkurso „Nepamirškime gimtojo krašto istorijos“ laureatų apdovanojimas

Rugsėjo 17 d., vykstant šventinei miesto mugei, prie bibliotekos taip pat veikė Knygų mugė-maininykas ir laisvas necenzūruojamas Linksmasis mikrofonas. Pasvaliečiai galėjo mainytis ir prekiauti knygomis, o naujų, spaustuvės dažais dar kvepiančių leidinių siūlė įsigyti į šventę atvykusios leidyklos: Algarvė, Andrena, Baltos Lankos, Bardai.lt, Charibdė, Gelmės, Gimtasis žodis, Kalendorius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidyklą, Mokslo ir Enciklopedijų leidybos centras, Naujoji Romuva, Raidynėlis, Rotas, Slinktis, Žara, Žuvėdra. Prie Linksmojo mikrofono plyšavo klounai iš Pasvalio "Klėties" teatro, juodą jumorą skaldė Pasvalio rajono laikraščio "Darbas" vyr. redaktorius Viktoras Stanislovaitis, savo eiles ir jumoreskas skaitė Pasvalio krašto literatų klubo "Užuovėja" nariai ir paprasti praeiviai. Šalia buvo įrengta Suaugusių švietėjų paslaugų palapinė, kurioje Pasvalio bibliotekininkės reklamavo, kokios paslaugos suaugusiems teikiamos miesto bibliotekoje. Praeiviai buvo kviečiami užsukti susipažinti su 3D spausdintuvo paslaugomis į bibliotekos "Mono arba stereo" erdvę. Šventinę dieną užbaigė rekordinis įvykis - ilgiausios Trispalvės nešimas tradiciniame šventiniame parade. Rajono bibliotekininkai vieningai įsiliejo į eiseną.

Knygų mugė prie bibliotekos

Linksmasis mikrofonas

Rugsėjo 22 d. vyko knygos „Ateinu kaip Gailestingumo karalius“ pristatymas. Tai buvo dovana Pasvalio skaitytojams – po vieną egzempliorių Pasvalio bibliotekai ir jos kaimo padaliniams dovanojo knygos sudarytojas internetinio naujienų portalo Bernardinai.lt vyr. redaktorius ir religijotyrininkas dr. Andrius Navickas bei knygą iliustravęs kraštiečių dailininkas Vaidotas Kvašys.

Knygos „Ateinu kaip Gailestingumo karalius“ pristatymas

Spalio 26 d. buvo pristatyta kraštiečio miškininko Mykolo Jankausko atsiminimų knygą „Dulkių skraistę nubraukus“. Dalyvavo jos sudarytojai - miškininko sūnus Rimvydas Jankauskas su žmona Marija Romualda Jankauskiene ir knygos redaktore Albina Pribušauskaite. Dovanodami knygą išreiškė viltį, kad skaitytojai nemažai sužinos apie mūsų kraštiečių, Gedimino 4 laipsnio ordinu apdovanotą miškininką, profesorių Mykolą Jankauską, pajus jo inteligenciją ir užsidegs jo rūpinimusi Lietuvos gamtosauga.

Knygos „Dulkių skraistę nubraukus“ sudarytojai Rimvydas ir Romualda Jankauskai, redaktorė Albina Pribušauskaitė su bičiuliais

Spalio 20 d. bibliotekoje įvykusį **knygos „Kvėpuoju“** pristatymą žiūrovai įvertino kaip vieną geriausių bibliotekos metų renginių. Žodžiu ir garsu, kartais švelniai, o kartais šokiruojančiai, tačiau visada atvirai ir jausmingai eilėraščių knygą „Kvėpuoju“ pristatė knygos autorė Vitalija Pilpauskaitė-Butkienė, talkinama trijų savo bendraminčių draugių. Pristatymas vadinosi pagal tai, kas jame buvo paliesta ir atskleista – „Moterų paslaptys“.

Knygai "Kvėpuoju" skirtą pristatymą "Moterų paslaptys" surengė keturios moterys: aktorė Kristina Savickytė-Damanskienė, knygos autorė poetė Vitalija Pilpauskaitė-Butkienė, dainininkė Kotryna Dabar-Davidavičienė ir muzikantė Austė Urbanavičiūtė. Aktorė tapo knygos balsu, daininkė - įdainuotu poezijos žodžiu, muzikantė - knygos melodija. Pati poetė Vitalija Pilpauskaitė-Butkienė leidosi į moters išgyvenamų jausmų, baimių ir meilių labirintą, pradėdama nuo savo vaikystės, savo giminės moterų atminimo ir užbaigdama savo motinyste. Pasak poetės – moteriškumas ir jo raiška yra svarbiausia jos tyrinėjimų, domėjimosi ir išgyvenimų tema. Ji ne tik dukra, žmona, motina, bet dar ir dula - tarnaitė senąją graikų kalba, o šiuo metu Lietuvoje įkurtoje Dulų asociacijoje - toji, kuri padeda emociškai ir psichiškai pasiruošti besilaukiančioms.

Knygos „Kvėpuoju“ pristatymas

Lapkričio 24 d. biblioteka kvietė drauge prisiminti Galiną Dauguvietę – Lietuvos teatro ir televizijos režisierę, scenaristę ir aktorę, ir tiesiog – drąsios sielos ir pašėlusio būdo asmenybę. Bibliotekos Konferencijų salėje pasvaliečiams savo knygą "15 metų su Galina Dauguvietyte. Kas liko nutylėta?" pristatė Galinos Dauguvietės biografė ir ilgametė draugė žurnalistė Inga Liutkevičienė. Viešnia mielai atsakinėjo į klausimus apie garsiąją aktorę ir dalijo autografus įsigijusiems jos knygą.

Klausytojams buvo įdomu sužinoti, ką įdomaus turi papasakoti žurnalistė Inga Liutkevičienė, pažinusi aktorę ne tik kaip savo srities profesionalę, bet ir kaip žmogų, gerą draugą. Žurnalistė Inga Liutkevičienė savo 15 metų bendravimą ir draugystę su Galina prisiminė kaip šiltą ir nuoširdžią, pripildytą juoko, ašarų ir ginčų. Aktorė nedaug ką įsileisdavo į savo asmeninį gyvenimą, nepalaikė ryšių su savo seserimis, kurių turėjo net penkias pasklidusias po visą pasaulį. Su Inga Liutkevičiene aktorė artimai ėmė bendrauti rengiant memuarus, ji tapo jos nuolatine biografė ir ištikima paskutinių aktorės norų klausytoja bei pildytoja. Daug Dauguviečių giminės paslapčių papasakota pasvaliečiams pristatytoje knygoje.

Knygos „15 metų su Galina Dauguvietyte. Kas liko nutylėta?“ pristatymas

2015 metais Vaškų Vandos Zaborskaitės biblioteka pradėjo organizuoti **respublikinį kūrybinės raiškos konkursą „Eilėraščio menas ir jo interpretacija“**. Bendradarbiaudama su Vaškų gimnazija, Vaškų seniūnija, Pasvalio Mariaus Katiliškio viešąja biblioteka, Pasvalio rajono savivaldybės administracijos švietimo ir sporto skyriumi, Vilniaus pasvaliečių bendrija jau antrą pakvietė Panevėžio apskrities gimnazijų ir vidurinių mokyklų 9–12 klasių moksleivius dalyvauti konkurse. Jie turėjo pasirinkti mėgstamą poezijos kūrinį ir jį interpretuoti patinkančia forma (daina, piešiniu, filmu, skaidrėmis ir kt.). Viso konkurse dalyvavo 49 moksleiviai. Darbus vertino komisija, geriausi darbai buvo apdovanoti piniginiiais prizais. Visi konkurse dalyvavę mokiniai ir juos ruošę mokytojai buvo apdovanoti padėkos raštais, atminimo dovanomis.

Panevėžio moksleivių kūrybinis darbas

Bendra konkurso dalyvių ir organizatorių nuotrauka

Meno parodos Konferencijų salėje:

2016 m. buvo surengtos meno darbų parodos:

1. Poeto, vertėjo, eseisto Petro Palilionio fotografijų paroda „Vardai ir veidai“
2. Jubiliejinė Zino Kazėno darbų paroda.
3. Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos mokinių kūrybinių darbų 2 parodos.
4. Paroda – konkursas „Nepamirškime gimtojo krašto istorijos“
5. Paroda, skirta Justinui Marcinkevičiui.
6. Dailininkės Agnės Nauninkaitės paroda „Išlikimas“

Mokamos paslaugos

Biblioteka teikia tokias mokamas paslaugas: LIBIS skaitytojo pažymėjimo išdavimas bei pakeitimas, dokumentų kopijavimas bei skenavimas, bibliografinio sąrašo ar rodyklės sudarymas, spiralinis ir terminis dokumento įrišimas, mokymo klasės ir konferencijų salės nuoma.

Per praėjusius metus už mokamas paslaugas buvo surinkta 1333,29 € (2015 m.–1046,81 €; 2014 m.–1274 €).

Bibliotekos įvaizdžio formavimas

Informacija apie bibliotekas buvo viešinama įprastais ir elektroniniais informavimo kanalais: žiniasklaidoje (laikraščiuose „Darbas“, „Vakaro žinios“, „Respublika“, „Panevėžio rytas“, „XXI amžius“, žurnaluose „Tarp knygų“, „Šiaurietiški atsivėrimai“), bibliotekos interneto svetainėse (www.psvb.lt, www.pasvaliodirva.lt, www.pasvalia.lt, www.edukacija.psvb.lt, <http://verslui.pasvalys.lt>, Facebook paskyroje), rajono savivaldybės svetainėje, kituose interneto portaluose.

2016 m. apie bibliotekas ir jų veiklą buvo išspausdinta 212 straipsnių: 41 vietinėje spaudoje, 21 – respublikinėje, 150 – internete. Bibliotekos darbuotojai parengė ir perskaitė 13 pranešimų Lietuvos ir užsienio bibliotekose. Direktorės skaityti pranešimai: „Skaitmeninimas Lietuvos viešosiose bibliotekose: dabartis ir perspektyvos“, „Lietuvos savivaldybių viešosios bibliotekos: kaitos kelias (Kaliningradas, rusų kalba), „Partnerystės svarba pokyčiams šiuolaikinėje visuomenėje“ (Anykščiai), „Pasvalio bibliotekos modernizavimas: per verslą ir su verslu“ (Helsinkis, anglų kalba), „Asociacija ir biblioteka modernioje visuomenėje ir mokymosi visą gyvenimą procese“ (Vilnius, anglų kalba), „IFLA Generalinė asamblėja ir konferencija, 2016 m. rugpjūčio 13-19 d., Kolambusas, Ohajo valstija, JAV“ (Pasvalys, Mažeikiai, Molėtai).

Bibliotekos darbuotojai dalyvavo leidžiant Pasvalio krašto istorijos ir kultūros žurnalą „Šiaurietiški atsivėrimai“. Toliau buvo rengiama žurnalo straipsnių bibliografijos rodyklė, rengiami elektroniniai leidiniai: bibliografinis sąrašas „Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka spaudoje 2016 metais“, elektroninė žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ versija.

Bibliotekos darbuotojai, direktorė D. Abazoriuvienė, vyriausioji bibliografė A. Dunauskaitė, aktyviai dalyvauja visuomeninės žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ redakcijos veikloje. Žurnale daug spausdinama medžiagos iš bibliotekos rankraštyno.

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka yra Savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos (SVBA) narė, žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ visuomeninės redakcijos partnerė ir rėmėja. Bibliotekos direktorė nuo 2012 m. balandžio mėn. vadovauja SVBA, yra Lietuvos bibliotekų tarybos narė, Lietuvos savivaldybių asociacijos švietimo, mokslo ir kultūros komiteto narė, 2016 m. aktyviai dalyvavo žurnalų „Tarp knygų“ redkolegijos darbe.

Namišių kaimo bibliotekos vyresnysis bibliotekininkas Stasys Butkus – Pasvalio rajono bendruomenių sąjungos pirmininkas. Kaimo bibliotekininkai yra savo kaimo bendruomenių tarybų nariai, 2 – bendruomenių pirmininkai.

Rajono bibliotekininkus vienija Lietuvos bibliotekininkų draugijos Pasvalio skyrius. Jo nariais yra 34 bibliotekininkai.

Puoselėjami ryšiai ir su užsienyje gyvenančiais kraštiečiais. Jų dėka pildosi bibliotekos rankraštynas, skleidžiama informacija apie Pasvalį Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados lietuvių tarpe. Per e. biblioteką *Pasvalia* apie Mariaus Katiliškio viešąją biblioteką, Pasvalio rajoną sklinda žinia per pasaulį. Minėto portalo dokumentais pasinaudojo vartotojai iš daugelio Amerikos ir Europos žemynų valstybių.

IV. DARBAS SU VAIKAIS

Gyventojų vaikų iki 14 metų skaičius

Pasvalio rajone 2016 m. gyveno 3488 (2015 m. – 3617) vaikų iki 14 metų amžiaus. Vaikų skaičius rajone kasmet mažėja. Rajono bibliotekose skaito 2498 vaikai (2015 m. – 2694).

Vartotojų vaikų aptarnavimas

Vartotojų vaikų skaičius

	Vartotojų vaikų skaičius			Vaikų proc. nuo bendro vartotojų skaičiaus	
	2016	2015	Skirtumas	2016	2015
VB	711	766	-55	33,5	34,6
Joniškėlio m.	228	241	-13	34,0	35,7
Kaimo bibliotekose	1558	1687	-129	34,6	37,3
Rajone	2497	2694	-197	34,2	36,3

Vaikų apsilankymų skaičius ir lankomumo rodiklis

	Apsilankymų skaičius			Lankomumas	
	2016	2015	Skirtumas	2016	2015
VB	19928	19914	+14	28,0	26,0
Joniškėlio m.	8293	8053	+240	36,4	33,4
Kaimo bibliotekose	63883	64056	-173	41,0	38,0
Rajone	92104	92023	+81	36,9	34,2

Išduotis vaikams fiz. vnt. ir skaitomumo rodiklis

	Išduotis			Skaitomumas	
	2016	2015	Skirtumas	2016	2015
VB	10281	11224	-943	14,5	14,7
Joniškėlio m.	9102	7421	+1681	39,9	30,8
Kaimo bibliotekose	42326	42842	-516	27,2	25,4
Rajone	61709	61487	+222	24,6	22,8

Renginiai vaikams

Kaip ir kasmet, vyko tradiciniai renginiai: ikimokyklinukų ir įvairaus mokyklinio amžiaus vaikų darbų parodos, konkursai, susitikimai su rašytojais, garsiniai skaitymai, žaidimų popietės, pažintinės ekskursijos po bibliotekas, viktorinos ir kt. Toliau buvo vykdoma projektinė veikla, skirta vaikų

skaitymo skatinimui ir edukacijai, socialinės integracijos, pilietiškumo ir bendruomenių aktyvumo didinimui: tęstinis projektas „Knyga +“, laimėjęs Kultūros ministerijos dalinį finansavimą, kuris leido pasikviesti į Pasvalį dailininkę Nomedą Marčėnaitę ir išradinęją „Mėgintuvėlis.lt“ komandą su linksmiais bandymais. Įsijungėme į kitus skaitymo skatinimo renginius ir akcijas (Metų knygos rinkimai, akcijos „Saugaus interneto savaitė“, „Knygų Kalėdos“, taip pat į respublikos, regiono akcijas, projektus, skirtus Bibliotekų metams – leidyklos „Nieko rimto“ projekte „Mūsų mažoji biblioteka“, akcijoje „Visa Lietuva skaito“, PAVB projekte „Vasara su knyga“ ir kt. Kartu su kitomis regiono bibliotekomis turėjome galimybę pristatyti savo edukacinę veiklą Vilniaus knygų mugėje ir regioninėje mugėje „Aukštaitija expo 2016“. Regioninis bendradarbiavimas su kitomis bibliotekomis atnešė ir kitų puikių rezultatų: Pasvalyje surengta edukacinių programų mugė – seminaras rajono bibliotekininkams.

Ataskaitiniais metais rajone vaikams buvo suorganizuotas **461** (2015 m. – 381) renginys: 352 kaimo bibliotekose, 30 – Joniškėlio m. bibliotekoje ir 79 – viešosios bibliotekos vaikų literatūros skyriuje.

Vaikų literatūros skyriaus renginiai

2016 m. vaikų literatūros skyrius surengė 79 renginius, iš jų: 30 kompleksinių, 30 žodinių, 19 vaizdinių. Į šį skaičių įeina 26 edukaciniai užsiėmimai, 9 vaikų darbų parodos, 6 protmūšiai, 11 literatūros parodų, 16 pažintinių ir edukacinių ekskursijų, 11 edukacinių programų (viena iš jų pritaikyta planšetiniams kompiuteriams) ir pristatyta mugėse: Vilniaus knygų mugėje ir Aukštaitija EXPO 2016, kitų bendrakultūrinių renginių.

Vasario mėn. aktyviai įsijungėme į Saugesnio interneto savaitę, kurios tema 2016 metais buvo „Vaikų nuotraukų viešinimas internete“: teikėme individualias konsultacijas vaikams prie kompiuterių, dalyvavome akcijoje-konkurse „Aš – internete“ bibliotekos Facebook'o puslapyje. Taip pat intensyviai ruošėmės dalyvavimui Vilniaus knygų mugėje ir Aukštaitijos EXPO, kur turėjome galimybę pristatyti edukacinę programą „Ne bėda gimti tarp ančių, svarbu, kad iš gulbės kiaušinio“, reklamuoti savo biblioteką ir Jaunimo erdvę „Mono arba Stereo“, vesti edukacinius meninius užsiėmimus vaikams.

Vilniaus Knygų mugėje su savanorėmis

Edukacinė pamoka Vilniaus Knygų mugėje

Grįžus iš mugės parengėme parodą „Ir mes ten buvome: įspūdžiai iš Vilniaus knygų mugės „Personażas ieško autoriaus“, kuri visą kovo mėnesį vyko bibliotekos III aukšto fojė. Nemažai nuotraukų šiai parodai paskolino ir PAVB fotografas, mugės dalyvis Virginijus Benašas.

Kovo mėnesį Vaikų literatūros skyriuje vyko Šeimų dienos: lankėsi mokinių, darželinukų grupės, skaitykloje laiką leido vaikai su mamomis. Vaikai dalyvavo edukacinėje programoje „Sveika biblioteka“, kurios metu susipažino su Vaikų literatūros skyriumi, dalyvavo garsiniuose skaitymuose, registravosi į bibliotekos skaitytojus. Kovo mėn. gautas pasiūlymas iš leidyklos „Nieko rimto“ dalyvauti projekte „Mūsų mažoji biblioteka“. Parengėme teminę parodą Vytės Nemunėlio skaityklėlėje iš projekte siūlomų perskaityti knygelių. Kartu skaitėme jas, dalinome vaikams su tomis knygomis susijusias užduotėlių knygeles. Šie skaitymai vyko ir vasaros metu.

Balandžio mėn. minėjome Tarptautinę vaikų knygos dieną. Parengta nauja edukacinė programa „Skaitymai su Svenu“, skirta švedų dailininko ir rašytojo Sveno Nordqvisto kūrybai. Edukaciniai užsiėmimai vyko Vaikų literatūros skyriuje, Jaunimo erdvėje, užimtumo centre „Viltis“, juose dalyvavo ir vaikai iš Pasvalio specialiosios mokyklos, kiti vaikai kartu su tėveliais. Ustukių bibliotekoje mokyklos pradinukams pristatėme garsines knygeles, vaidinome pasakėles su pirštukinėmis lėlytėmis. Jurgėnų lopšelyje-darželyje prarastas edukacins užsiėmimas „Apie meškiukus“, o Saločių bibliotekoje vyko net 2 edukaciniai renginiai „Skraidančios būtybės“ skirtingų amžiaus grupių mokiniams. Nacionalinės bibliotekų savaitės metu su edukacinių renginių ciklu „Skaityk, mokykis, svajok...“ aplankytos Nairių, Diliauskų, Kiemėnų, Pušaloto, Rinkūnų bibliotekos, apdovanoti geriausi metų skaitytojai, o bibliotekos savanorės gerą pusdienį dirbo Vaikų literatūros skyriuje vietoje bibliotekininkių.

Gegužės 25 dieną kartu su Informacijos ir mokymų skyriumi rajono įvairių žinybų bibliotekininkams suorganizuota edukacinių programų mugė-seminaras „Sužinok, dalyvauk, siūlyk kitiems“. Mugėje buvo pristatytas PAVB Vaikų ir jaunimo literatūros centro interaktyvus Bitės namelis, kuris po seminaro liko Vaikų literatūros skyriuje iki pat birželio pabaigos. Namelyje apsilankė daugiau kaip 220 vaikų iš įvairių rajono mokyklų, darželių, vasaros stovyklėlių, namelyje laiką leido vaikai su tėveliais, žiūrėjo edukacinius filmukus, skaitė knygas, piešė, rašė laiškus Bitei.

Edukacinių programų mugė „Sužinok, dalyvauk, siūlyk kitiems“

Visą vasarą vyko edukaciniai užsiėmimai, garsiniai skaitymai, parodų lankymas, kuriuose dalyvavo Svalios mokyklos vasaros stovyklautojai. Įsijungėme į regioninio projekto „Vasara su knyga“ veiklas: įvyko susitikimas su rašytoja Rebeka Una ir jos knygos pristatymas, vedėme garsinius skaitymus jaunimo erdvėje su viešnia iš Belgijos, pasvaliete Vitalija Povilaityte-Petri, darželyje „Liepaitė“, miesto aikštėje ant senojo tilto. Garsiniai knygų skaitymai vyko ir Vaikų literatūros skyriaus skaitykloje kartu su ateinančiais į biblioteką atostogaujančiais vaikais, jų mamomis ir seneliais.

Spalio mėn. įvyko kraštiečių, buvusios mokytojos Margaritos Lužytės naujos knygos vaikams „Betės namai“ pristatymas. Jo metu Margaritos knygos ištraukas skaitė Panevėžio J. Miltinio teatro aktorė Ligita Kondrotaitė.

Susitikimas su rašytoja Rebeka Una

M. Lužytės knygos pristatymas

Kitas didžiulis renginys kartu su LASS Pasvalio skyriumi – bibliotekoje buvo atidaryta puiki Svalios pagrindinės mokyklos mokinių darbų ir studentų sukurtų taktilinių knygų iš Lietuvos aklųjų bibliotekos fondų paroda, skambėjo muzika ir padėkos žodžiai visiems, kurie neabejingi aklųjų gyvenimo iššūkiams, teikia jiems pagalbą, padeda integruotis į bendruomenę.

Lapkričio 30 dieną įvyko paskutinis renginys vaikams, skirtas Bibliotekų metams – protų mūšis apie skaitymą ir knygas su LNB Vaikų literatūros departamentu. Jame dalyvavo 7 komandos iš Pasvalio ir kitų rajono mokyklų.

Protmūšis apie skaitymą ir knygas

2016 metais tęsėme tradicinį vaikų kūrybos parodų ciklą „Pristatome save“. Metus pradėjome Pasvalio P. Vileišio gimnazijos mokinių piešinių paroda „Apsisuko metų ratas“, Vasario 16-ąją pasitikome su kita gimnazistų popieriaus mozaikų paroda „Laisvės spalva“, o artėjant pavasariui iš Pumpėnų gimnazijos atkeliavo didelis bendras vaikų kūrybinis darbas – koliažas „Pasaulio medis vaikų akimis“. Gegužės pabaigoje Jaunimo erdvėje įsikūrė paauglės Danielės Tunikaitytės fotografijų paroda „Čia auga mano svajonės; P. Vileišio gimnazijos mokinių darbų paroda „Ekomozaikos“. Vasarą savo ypatingus piešinius – knygų iliustracijas parodoje „Aš matau taip“ eksponavo užimtumo centro „Viltis“ lankytojas Tomas Šernas. Juodojo kaspino dieniai ir Baltijos keliui atminti piešinių parodą surengė Pasvalio parapijos vaikų dienos centro lankytojai. Gruodžio mėnesį miesto gimtadienį pasitikome rajono priešmokyklinio ugdymo grupių ir I-IV klasių mokinių sukurtų sveikinimo atvirukų paroda „Atvirukas mano miestui“.

Vasaros pradžioje Bibliotekų metams iš panevėžiečio fotografo Virginijaus Benašo gauta nuostabi jo fotografijų paroda „Apie Ją“, kuri nepaprastai meniškai, intelektualiai pasakojo apie knygą; eksponuota nauja dailininkės, knygų iliustratorės Sigutės Ach darbų paroda „Spalvotos nuotaikos“.

Vaikų literatūros skyrius dalyvavo skelbiamose skaitymo skatinimo akcijose, platino joms skirtą informaciją, ragino dalyvauti jose savo skaitytojus, sudarė galimybę dalyvauti balsavimuose internetu. Metų pradžioje iki Knygų mugės ir metų pabaigoje Bibliotekoje platinta informacija apie Metų knygos rinkimus, parengta paroda, buvo skaitomos ištraukos iš rinkimams pristatytų knygų Vytės Nemunėlio skaityklėlėje. Metų pabaigoje viešiname informaciją apie Knygų Kalėdas ir kvietėme skaitytojus dovanoti vaikiškas knygas, dalinome skirtukus vaikams ir jų tėveliams. Vasarą įsijungėme į respublikinę akciją „Visa Lietuva skaito“ – skaitėme knygas ir kėlėme į virtualią erdvę fotografijas.

Rajono bibliotekos dalyvavo Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos projektuose „Vasara su knyga: nuo saulėtekio iki saulėlydžio“ ir „Vasara su knyga ir Bite“. Pirmajame – Pušaloto kaimo bibliotekos skaitytoja Emilija Černiauskaitė renginyje, PAVB, skaitė ištrauką iš Rebekos Unos knygos „Atjunk“. O antrojo projekto skelbtame konkurse „Toks nuostabus pasaulis“, skirtą G. Petkevičaitės-Bitės 155-ųjų metinių paminėjimui, dalyvavo trys kaimo bibliotekos. Skaitytojai turėjo sukurti vaidybinį filmuką pagal savo pasirinktą perskaitytą kūrinį, kurį pasiūlė konkurso organizatoriai. Trys rajono bibliotekos – Kiemėnų, Pušaloto ir Ustukių – pateikė konkursui medžiagą ir tapo laureatėmis. Geriausi filmukų kūrėjai ir juos lydintys bibliotekininkai dalyvavo baigiamajame renginyje Panevėžyje, „Meno“ teatre, kur buvo įteikti apdovanojimai ir žiūrėjo spektaklį „Ida iš šešėlių sodo“.

Emilija Černiauskaitė (antra iš kairės) renginyje PAVB

Joniškėlio m. bibliotekoje, per Nacionalinę bibliotekų savaitę, vyko tradicinė, kasmetinė Vaikų knygos šventė „Didžioji pasakų gatvė“. Renginį vedė vaikų numylėtinis Karlsonas, jo metu apdovanoti geriausi skaitytojai ir šventės dalyviams parodytas spektaklis „Knyga suranda draugą“.

Šventinio renginio „Didžioji pasakų gatvė“ akimirkos

Ustukių kaimo bibliotekoje vyko renginys „Einam! Kur? Į Biblioteką!“. Jaunuosius bibliotekos skaitytojus pakvietė prisiliesti prie jautrios temos: susipažinti su kitokių, nematančių saulės, žmonių kasdienybe. Jie kitokie! Bet ir skaito, ir rašo kitaip. Renginio dalyviai kartu su Pasvalio aklųjų ir silpnaregių draugijos pirmininke Rasa Rimkūnaite skaitė ir rašė kitaip.... Vaikai įdėmiai klausėsi, domėjosi būtiniausiais daiktais, be kurių negalimas kasdienis žmonių su negalia gyvenimas: tai baltoji lazdelė, virdulys, laikrodis, spausdinimo mašinėlė, Brailio rašto knygos, abėcėlė.

LASS Pasvalio skyriaus pirmininkė Rasa Rimkūnaitė pasakoja renginio dalyviams apie neregijų kasdieninį gyvenimą.

Rajono bibliotekos, siekdamos sudominti vaikus ir jaunimą skaitymu, organizavo netradicinius renginius, naktis bibliotekose, knygų pristatymus, skaitymo skatinimo akcijas, protmūšius, popietes, edukacines pamokas skirtas Bibliotekų metams.

Renginiai jaunimo erdvėje „Mono arba Stereo“. Įgyvendinus projektą BP2 ir įkūrus viešojoje bibliotekoje jaunimo erdvę „Mono arba Stereo“ – žymiai išaugo jaunimo domėjimasis biblioteka. Joje organizuojami konkursai, žaidimų turnyrai, bibliomūšiai, audiomūšiai, protmūšiai, įvairios edukacijos, susitikimai su jaunimui įdomiais žmonėmis.

Ataskaitiniais metais surengta: Bibliomūšių – 4; Protmūšių – 5; Teletiltų – 8; Audiomūšių – 2; Stalo ir kompiuterinių žaidimų turnyrų – 41; Užsiėmimų Mobiliojoje laboratorijoje su 3D spausdintuvu – 11.

Įvyko susitikimai: su Seimo nariu, žurnalistu Roku Žilinsku, Misija Sibiras vadovu Arnoldu Foku, Bibliotekos globėju, radistu Jonu Nainiu, rašytoja Rebeka Una, žygeiviu Sauliumi Bagdonu, vyko pokalbiai jaunimui su Panevėžio apskrities VPK Pasvalio r. Policijos komisariato Prevencijos poskyrio darbuotojais, rajono verslininkais, ūkininkais.

Suorganizuota konkursų: eilėraščių konkursas „Eilėraštis Lietuvai“ (skirtas Sausio 13 d.), fotokonkursas „Pasvalys jaunimo akimis“, surengdami parodas, savo kūrybą pristatė Danielė Tunikaitytė (fotografija), Pasvalio P. Vileišio gimnazijos mokiniai (karpiniai), konkurso „Pasvalys jaunimo akimis“ laureatų darbai.

Jaunimo erdvėje svečiavosi Kupiškio atviros erdvės jaunimas, domėjosi erdvės „Mono arba Stereo“ veikla, pasiekimais.

Renginiai Mediatekoje. Ataskaitiniais metais Mediatekoje suorganizuota – 4 filmų: „Nematomas frontas“, R. Marcinkaus „Traukinio apiplėšimas, kurį įvykdė Saulius ir Paulius“, dokumentinio filmo

apie Lietuvos radiją ir televiziją, animacinio filmo mažiesiems skaitytojams „Pakalikai“ peržiūros. Vyko karaokė popietės, muzikinės viktorinos, renginiai: „Lietuvos radijui – 90“, „Nes nežinojau, kad tu nežinai“ (Vyt. Kernagio 65- mečiui), „Susitikimų diena“ (ir taktilinių knygelį „Palieski pasaulį“ iš Lietuvos aklųjų bibliotekos ir Istorijos muziejaus fondų paroda).

V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA

Vienas iš pagrindinių darbų – publikacijų apie Pasvalio kraštą duomenų bazės kūrimas. Nuo 2001 m. kuriama elektroninė kraštotyros duomenų bazė Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS) Analizinės bibliografijos posistemyje – kortelinės kraštotyros kartotekos tęsinys. Iš viso joje 2016 m. gruodžio 31 d. buvo 206082 bibliografiniai įrašai, automatizuotai parengtų įrašų skaičius – 86139.

Duomenų bazėje kaupiami:

- rajono laikraščio „Darbas“ ir žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ straipsnių bibliografiniai įrašai;
- monografijų bei serialinių leidinių sudėtinių dalių bibliografiniai įrašai;
- retrospektyvinės bibliografijos bibliografiniai įrašai;
- kopijuoti kraštotyros straipsnių bibliografiniai įrašai iš Nacionalinės bibliografijos duomenų banko (NBDB) bei LIBIS suvestinio katalogo.

2016 m. sukurti 2833 analiziniai bibliografiniai įrašai (2015 m. – 2897), iš jų – 1908 (2015 m. – 2025) rajono laikraščio „Darbas“ ir žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ straipsnių įrašai, 925 (2015 m. – 872) – visų kitų leidinių sudėtinių dalių analiziniai bibliografiniai įrašai. Rajono spaudos bibliografiniai įrašai 2016 m. sudarė 67 proc. visų įrašų (2015 m. – 70 proc.), visi kiti įrašai sudarė – 33 proc. (2015 m. – 30 proc.) visų sukurtų įrašų.

Nuo 2003 m. kartu su kitomis Lietuvos bibliotekomis dalyvaujama kuriant Nacionalinės bibliografijos duomenų banką (NBDB). Į NBDB pateikiami pačių reikšmingiausių, turinčių išliekamąją vertę rajono laikraščio „Darbas“ ir žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ straipsnių bibliografiniai analiziniai įrašai. 2016 m. į Nacionalinės bibliografijos duomenų banką išsiųsti 377 įrašai (2015 m. – 404), tai yra apie 13 proc. visų bibliografinių įrašų (2015 m. – 14 proc.).

2016 m. redaguoti 2864 (2015 m. – 2952) bibliografiniai įrašai. Šis darbas turi būti atliekamas nuolat – įrašai peržiūrimi, ar nėra klaidų, įrašomi tikslesni papildomi reikšminiai žodžiai.

Sukuriamų analizinių bibliografinių įrašų skaičius kasmet vis mažėja. Pasvalio rajono laikraščio „Darbas“ ir žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ straipsniai aprašomi visi, taigi sukurtų bibliografinių įrašų skaičius priklauso tik nuo išspausdintų straipsnių skaičiaus. Tačiau kitų leidinių

sudėtinių dalių bibliografinių įrašų skaičius sumažėjimo priežastys – padidėjęs darbuotojų darbo krūvis atliekant kitus darbus: vartotojų aptarnavimą skaityklose; biuro paslaugų teikimą: dokumentų spausdinimą, skenavimą, kopijavimą, įrašymą į diskus; užklausų atsakinėjimą; konsultavimą; individualų mokymą; skaitmeninio raštingumo mokymus grupėms; edukacinių programų kūrimą ir edukacijų vedimą; nuolatinį mokymąsi naudotis šiuolaikinėmis informacinėmis technologijomis ir įrenginiais; bibliografijų rengimą; elektroninių paslaugų teikimą interneto svetainėse žemdirbiams, verslui, edukatoriams; anglų kalbos forumo, jaunimo erdvės „Facebook“ socialinio tinklo puslapio priežiūrą; dalyvavimą pildant bibliotekos „Facebook“ socialinio tinklo puslapį; projektų rengimą ir vykdymą.

Informacinis fondas

	2016	2015
Viešojoje bibliotekoje	5203	5220
Joniškėlio miesto bibliotekoje	469	468
Kaimo bibliotekose	1967	1974
Iš viso:	7639	7662

Informacijos fondo dydis

Informacinis fondas sumažėjo 23 fiz.vnt. Informacinės literatūros buvo nurašyta daugiau, negu gauta naujos. Nauji leidiniai labai brangūs, todėl dėl lėšų stygiaus nėra galimybių jų daug nupirkti. Tad informacinis fondas ne tik mažėja, bet ir greitai praranda aktualumą. Be to, šio pobūdžio literatūrą nukonkuruoja informacinės technologijos.

Informacinis vartotojų aptarnavimas

Informacinės užklauskos

	2016		2015	
	Gauta	Įvykdyta	Gauta	Įvykdyta
Viešojoje bibliotekoje	20873	20869	20707	20702
Joniškėlio miesto bibliotekoje	1731	1620	1849	1739
Kaimo bibliotekose	9086	8931	7847	7469
Iš viso SVB	31690	31420	30403	29910

Ataskaitiniais metais rajono bibliotekose gauta 31690 užklausų, 1287 užklausomis daugiau nei 2015 m., įvykdyta 31420; elektroninėmis priemonėmis gauta 1673 užklauskos.

Atsakant į vartotojų informacines bei bibliografines užklauskas buvo naudojamos bibliotekos elektroniniu katalogu, Nacionalinės bibliografijos duomenų banku, Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos Suvestiniu katalogu, Lietuvos periodinės spaudos bibliografinės straipsnių

bazės 1994–2002 m. archyvu, prenumeruojamomis duomenų bazėmis, internetu, bibliotekos fondu.

Viešosios bibliotekos informacijos ir mokymo skyriuje 2016 m. gauta ir atsakyta 10431 informacinė užklausa (2015 m. – 12077), tai yra 1646 užklausomis mažiau nei 2015 m. Elektroniniu paštu gauta ir atsakyta 225 užklauskos, tai yra 24 užklausomis daugiau nei 2015 m. (2015 m. – 201), iš jų 9 (2015 m. – 12) užklauskos gautos per bibliotekų interaktyvių paslaugų portalą ibiblioteka.lt.

2016 m. keitėsi vartotojų, pateikusių užklauskas, grupės: labai sumažėjo (nuo 10 proc. 2015 m. iki 3 proc. 2016 m.) moksleivių užklauskų ir šiek tiek padidėjo (nuo 77 proc. 2015 m. iki 87 proc. 2016 m.) suaugusiųjų vartotojų, pateikusių užklauskas (žr. 2 lent.).

2016 m. keitėsi ir pateiktų užklauskų rūšys: labai sumažėjo faktografinių užklauskų skaičius ir padaugėjo tikslinamųjų, adresinių bei teminių užklauskų sumažėjo teminių užklauskų (žr. 3 lent.).

2016 m. teminių užklauskų skaičius padidėjo 513 užklauskų, lyginant su 2015 m. Padaugėjo užklauskų literatūros mokslo ir kalbotyros bei geografijos ir istorijos temomis (žr. 4 lent.).

2 lent. Vartotojų grupių užklauskos

Vartotojų grupės	2015 m.	2016 m.
Suaugusieji	9368/ 77 proc. visų užklauskų	9134/ 87 proc. visų užklauskų
Studentai	1284/ 10 proc. visų užklauskų	294/ 3 proc. visų užklauskų
Moksleiviai	1425/ 11 proc. visų užklauskų	1003/ 10 proc. visų užklauskų

3 lent. Užklauskų rūšys

Užklauskų rūšys	2015 m.	2016 m.	Pokytis
Faktografinės	4755	631	–4124
Tikslinamosios	422	569	+147
Adresinės	5496	7314	+1818
Teminės	1404	1917	+513

4 lent. Teminės užklauskos mokslo šakomis

Mokslo šakos	2015 m.	2016 m.
Bendrasis skyrius	354	338
Filosofija	60	25
Religija	40	24
Visuomenės mokslai	170	126
Gamtos mokslai, matematika	43	73
Medicina, technika, žemės ūkis	57	87
Menas, sportas	68	64
Literatūros mokslas, kalbotyra	374	753
Grožinė literatūra	10	23
Geografija, istorija	228	404

Elektroniniai katalogai ir duomenų bazės

Bibliotekose vartotojai turėjo galimybę naudotis laisvai prieinamomis ir prenumeruojamomis duomenų bazėmis.

Nemokamos lietuviškos duomenų bazės:

- Bibliotekos elektroninis katalogas.
- Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS) suvestinis katalogas.
- Nacionalinės bibliotekos elektroninis katalogas.
- Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas.
- Lietuvos periodinės spaudos bibliografinė straipsnių bazė 1994–2002m. (archyvas)

CD.

- Bibliografinė Europos Sąjungos oficialiųjų dokumentų bazė.
- Lietuvos respublikos Seimo Teisės aktų ir Seime įregistruotų teisės aktų projektų

paieška.

Prenumeruojamos duomenų bazės:

- „EBSCO Publishing“ duomenų bazių paketas.
- Naxos Music Library.
- Lietuviška teisinė duomenų bazė INFOLEX.

Duomenų bazėmis bibliotekos vartotojai naudojami nelabai aktyviai. Pagrindinė kliūtis – nėra poreikio ir anglų kalbos žinių trūkumas.

Elektroninės paslaugos

Elektroninės paslaugos vartotojams teikiamos bibliotekos interneto svetainėje, kitose bibliotekos kuriamose interneto svetainėse: www.pasvaliodirva.lt, <http://verslui.pasvalys.lt>, <http://edukacija.psvb.lt>, <http://siaurietiskiatsiverimai.psvb.lt>, forume „Pasvalys Library Goes English“, skirtame anglų kalbą besimokantiems vartotojams, „Facebook“ socialinio tinklo bibliotekos puslapiuose. Vartotojams buvo suteikta galimybė naudotis laisvai prieinamomis bei prenumeruojamomis duomenų bazėmis.

Bibliotekos interneto svetainė

Bibliotekos interneto svetainėje www.psvb.lt teikiamos elektroninės paslaugos, leidžiančios vartotojams neišeinant iš namų naudotis bibliotekos paslaugomis ir informaciniais resursais:

- Elektroniniame bibliotekos kataloge susirasti norimą knygą ir ją užsisakyti arba rezervuoti, jei knyga paimta kito skaitytojo. 2016 m. užsakyta 31 (2015 m. – 21) dokumentas.

- Pasinaudoti bibliotekos prenumeruojamomis duomenų bazėmis.
- Susirasti visą reikalingą informaciją apie biblioteką: jos darbo laiką, darbuotojų kontaktus, teikiamas paslaugas ir pan.
- Sekti bibliotekos naujienas, informaciją apie naujas knygas.
- Pasinaudoti paslauga „Klausk bibliotekininko“ ir operatyviai gauti atsakymus į visus rūpimus klausimus. Informacinės paslaugos „Klausk bibliotekininko“ tikslas – suteikti trumpą informaciją vartotojams elektroniniu paštu. Elektroniniu būdu 2016 m. buvo gautos 225 informacinės užklauskos (2015 m. – 201), iš jų 9 (2015 m. – 12) užklauskos gautos per bibliotekų interaktyvių paslaugų portalą ibiblioteka.lt.
- Pasinaudoti bibliotekos tinklalapiu kaip vartais į kitų Lietuvos ar užsienio šalių bibliotekų katalogus.
- Naudotis tikslinėmis paslaugomis vaikams, bibliotekininkams).
- Naudotis bibliotekos parengtais elektroniniais leidiniais (Pasvalio krašto istorijos ir kultūros žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ elektroninė versija).

Skyriaus vedėja R. Bedulytė priklauso bibliotekos interneto svetainės tvarkymo darbo grupei, besirūpinančiai interneto svetainės administravimu, tobulinimu ir funkcionalumo plėtimu (sudaryta 2013 m.). Ji atsakinga už informacijos apie skyrių pateikimą svetainėje bei lankomumo statistikos pateikimą.

2016 m. bibliotekos interneto svetainėje apsilankė 1004 (2015 m. – 5615) virtualūs lankytojai.

Interneto svetainė žemdirbiams

2016 m. toliau buvo teikiamos elektroninės paslaugos 2011–2012 m. vykdyto projekto „Libra: Į pagalbą Pasvalio ūkininkams“ metu sukurtoje žemdirbiams skirtoje svetainėje www.pasvaliodirva.lt:

- Visateksčiai Pasvalio rajono laikraščio „Darbas“ straipsniai žemės ūkio temomis;
- Lietuvos ūkininkų sąjungos Pasvalio skyriaus informacija;
- Naudingų Lietuvos ir Pasvalio krašto interneto adresų katalogas;
- Mokslininkų rekomendacijos žemdirbiams.

2016 m. svetainėje apsilankė 8333 virtualūs vartotojai.

Interneto svetainė verslininkams

Buvo teikiamos elektroninės paslaugos 2013–2014 m. vykdyto projekto „Tarpvalstybinio verslui palankių bibliotekų tinklo kūrimas“ metu verslininkams skirtoje interneto svetainėje <http://verslui.pasvalys.lt>:

- Informacija apie bibliotekoje esančius verslininkams naudingus leidinius bei galimybę juos užsisakyti bibliotekos elektroniniame kataloge.
- Informacija apie savivaldybės, privačių asmenų, verslininkų parduodamą, išnuomojamą, privatizuojamą ar bešeimininkį nekilnojamąjį turtą. Sudaryta galimybė patiems vartotojams (registruotiems) įkelti informaciją.
- Katalogas „Pasvalio rajono verslo įmonės“. Pasvalio rajono įmonės sugrupuotos pagal veiklą. Pateikiamas įmonių veiklos sričių sąrašas. Pateikiami duomenys apie įmonę: kontaktai, veiklos rūšis, teikiamos paslaugos, interneto svetainė (jei yra), pageidautina vieta žemėlapyje. Galima paieška pagal pavadinimą, bet kokį žodį.
- Interaktyvus investicinis gidas-žemėlapis „Verslo aplinka Pasvalio rajone“. Žemėlapis, kuriame nurodyti objektai Pasvalio rajone, į kuriuos galima investuoti.
- Informacija apie verslui skirtus renginius. Publikuojami renginių anonsai ir renginių archyvas. Sudaryta galimybė patiems vartotojams (registruotiems) įkelti informaciją.

Sudaryta galimybė informaciją prenumeruoti RSS, užsiregistravusiems vartotojams galimybė užsiprenumeruoti naujienlaiškį.

2016 m. svetainėje apsilankė 3794 virtualūs vartotojai.

Interneto svetainė edukatoriams

Interneto svetainė edukatoriams <http://edukacija.psvb.lt>, skirta skaitmeninės kompetencijos ugdytojams. Joje jie gali dalintis savo žiniomis ir patirtimi, talpinti sukurtas mokymo programas, pamokų planus, praktines užduotis, pateiktis ir kitą informaciją, naudingą ugdymo procesui.

Svetainės skiltyje „Aktualijos“ talpinama informacija apie skaitmeninės kompetencijos ugdymo naujoves, informacija apie svetainės turinio papildymus, naujų edukacinių programų anonsai, skiltyje „Edukacija“ pateikiamos bibliotekos sukurtos edukacinės programos (visa medžiaga), suskirstytos į kelias kategorijas skirtingo amžiaus ir poreikių vartotojams. Be to, pateikiama informacija apie projektą, yra skiltis apie svetainę: ką joje galima rasti ir kaip naudotis.

2016 m. svetainėje apsilankė 9531 virtualūs vartotojai.

Anglų kalbos forumas

2014 m. lapkričio mėn. bibliotekos darbuotoja Juratė Genytė pradėjo vartotojus mokyti anglų kalbos. Bibliotekos kuriamoje interneto svetainėje <http://edukacija.psvb.lt/> buvo sukurtas anglų kalbą besimokantiems vartotojams skirtas forumas „Pasvalys Library Goes English“. Forumą administruoja skyriaus vedėja Rita Bedulytė, forumo moderatorius – metodininkė viešiesiems ryšiams ir rinkodarai Juratė Genytė. Forume besimokantys anglų kalbos vartotojai gali tobulinti

savo kalbos įgūdžius, atlikti namų darbus, gauti įvairios naudingos informacijos apie anglų kalbos gramatiką ar leksiką.

Vartotojams buvo teikiamos konsultacijos kaip prisijungti prie forumo ir juo naudotis.

Ataskaitiniais metais pravesta 90 anglų kalbos pamokų, kurias lankė 30 žmonių, o internetiniame forume „Pasvalys Library Goes English“ yra užsiregistravę 72 nariai.

Metai	Interneto seansų sk.	Atsisiųstųjų įrašų sk.	Atsisiųstųjų dokumentų sk.	Virtualių apsilankymų skaičius					
				Iš viso	psvb.lt	pasvalio dirva.lt	pasvalia.lt	verslui. pasvalys.lt	edukacija.psvb.lt
2014	68548	4979	0	68548	10812	52046	5690	0	0
2015	68705	4146	0	46897	24314	10869	9959	1755	0
2016	68085	494	0	34269	1004	8333	11607	3794	9531

Elektroninės paslaugos viešojoje bibliotekoje

Interneto prieiga

Šiuo metu rajono bibliotekose yra 223 kompiuterizuotos darbo vietos, 155 skirtos vartotojams ir 68 – darbuotojams. Vienai vartotojui skirtai kompiuterizuotai darbo vietai su prieiga prie interneto tenka 47 vartotojai.

Viešosios bibliotekos Interneto skaitykloje vartotojams skirtos 5 kompiuterizuotos darbo vietos ir 10 – mokymo klasėje. Kompiuteriuose įdiegta Microsoft Windows 7 operacinė sistema. Vartotojai gali naudotis Microsoft Office 2010 programų paketu, iš jų pagrindinės – Word 2010, Excel 2010, PowerPoint 2010. Nemažai vartotojų naudojosi WiFi bevieliu ryšiu.

Viešosios interneto prieigos vartotojai registruojami Vartotojų registracijos ir statistikos sistemoje (VRSS). VRSS duomenimis 2016 m. interneto skaityklos paslaugomis naudojosi 435 vartotojai, t. y., 14 vartotojų mažiau nei 2015 m. (2015 m. – 449), iš jų – 203 svečiai (2015 m. – 187), taip vadinami interneto skaityklos vartotojai, neturintys bibliotekos skaitytojo pažymėjimo.

Interneto vartotojų apskaita nėra tiksli, nes nemažai vartotojų interneto paslaugomis naudojasi WiFi bevieliu ryšiu savo išmaniuosiuose mobiliuosiuose prietaisuose – šie vartotojai neapskaitomi.

Vartotojų sudėtis viešojoje bibliotekoje, lyginant su 2015 m. beveik nepakito (žr. 5 lent.) – šiek tiek sumažėjo moksleivių ir studentų, besinaudojančių interneto prieiga. Interneto prieiga daugiausia naudojasi socialiai pažeidžiamo visuomenės sluoksnio žmonės: bedarbiai, socialiai remtini asmenys, neįgalieji, kurie čia praleidžia ištisas dienas. Darbingo amžiaus asmenys, studentai, moksleiviai vis rečiau beužsuka į Interneto skaityklą, nes dauguma kompiuteriais ir internetu naudojasi darbe, mokyklose ar namuose. Šie asmenys bibliotekos teikiama interneto prieiga naudojasi tik labai retais atvejais: sugedus kompiuteriui ar prireikus skubiai pasinaudoti internetu. Dar viena grupė asmenų,

besinaudojančių interneto prieiga – emigrantai, po atostogų grįžtantys į darbo vietas ir jų aplankyti susiruošę šeimos nariai, kuriems reikia atsispausdinti lėktuvo bilietus.

Apsilankymų (internetu seansų) skaičius Interneto skaitykloje – 2913, tai yra 239 mažiau nei 2015 m. (2015 m. – 3152). Kompiuteriais 2016 m. buvo naudotasi 3214 val., tai yra apie 61 val. mažiau nei 2015 m. (2015 m. – 3275 val. 37 min.).

Viso seansų skaičius rajono bibliotekose – 50516; Viešojoje bibliotekoje – 7144; kaimo bibliotekose 43372.

Kaip minėta anksčiau, viena iš vartotojų apsilankymų mažėjimo priežasčių ta, kad vis daugiau gyventojų pajėgia patys įsigyti kompiuterius. Dar viena interneto seanso mažėjimo priežasčių – vartotojai, praleidžiantis Interneto skaitykloje beveik ištisas dienas.

5 lent. Vartotojų sudėtis

Vartotojų sudėtis	2015 m.	2016 m.
Moksleiviai	55	39
Studentai	35	22
Suaugusieji	359	374

Vartotojų mokymas

2016 m. bibliotekos vartotojai tradiciškai buvo mokomi savarankiškai orientotis bibliotekoje bei jos informacijos paieškos sistemoje, atlikti paiešką elektroninės informacijos šaltiniuose, įvairiuose interneto ištekliuose.

Vartotojai buvo konsultuojami, kaip dirbti kompiuteriu, naudotis Microsoft Office taikomosiomis programomis, interneto naršyklėmis, elektroniniu paštu, interneto ištekliais. Gyventojai, pateikę skaitmeninio raštingumo užklausas – 9100; Gyventojai, dalyvavę skaitmeninio raštingumo renginiuose – 1040; Gyventojai, dalyvavę kituose mokomuosiuose renginiuose – 2999.

Vartotojai individualiai buvo mokomi ieškoti informacijos bibliotekos elektroniniame kataloge, Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS) Suvestiniame kataloge, Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB) ir užsisakyti dokumentus bibliotekos elektroniniame kataloge.

Viešojoje bibliotekoje individualiai 2016 m. mokyti 155 vartotojai (2015 m. – 138), šiems mokymams skirta apie 106 val. laiko (2015 m. – apie 70 val.). Atsižvelgiant į vartotojų poreikius, individualiai mokyta šių temų:

- naudojimosi kompiuteriu;
- darbo Word programa;
- darbo PowerPoint programa;

- naudojimosi interneto naršykle;
- naudojimosi elektroniniu paštu;
- paieškos internete;
- paieškos bibliotekų kataloguose;
- naudojimosi elektroninėmis paslaugomis;
- naudojimosi elektronine knygų skaitykle;
- naudojimosi planšetiniu kompiuteriu;
- darbo paieškos internete.

Vartotojų grupių mokymai. Mokymų klasėje 2016 m. surengta 13 vartotojų grupių kompiuterinio raštingumo mokymų: praveistos 45 pamokos, apmokyta 116 asmenų (2015 m. – 7 mokymai, 16 pamokų, apmokyti 102 asmenys). Vartotojų grupių mokymų padaugėjo pradėjus bendradarbiauti su Trečiojo amžiaus universitetu Pasvalyje.

Vykdyti šie mokymai:

- Kompiuterinio raštingumo pradžiamokslis „Išmokime dirbti kompiuteriu“: 2 grupės, 15 pamokų, 10 apmokytų asmenų.
 - Bibliotekos elektroninės paslaugos: 2 pamokos, 12 asmenų
 - Elektroninis bendravimas: 8 pamokos, 12 asmenys
 - E. gidas: 1 pamoka, 5 asmenys
 - Facebookas: 2 pamokos, 8 asmenys
 - Gmail paštas: 3 pamokos, 13 asmenų
 - Saugus internetas: 1 pamoka, 12 asmenų
 - Informacijos tvarkymas kompiuteryje: 1 pamoka, 7 asmenys
 - Naudingos Windows programėlės: 1 pamoka, 8 asmenys
 - Darbo Windows 10 operacinėje sistemoje pagrindai: 3 pamokos, 10 asmenų
 - Elektroninio atviruko kūrimas Word programa: 3 pamokos 11 asmenų
 - Dropbox galimybės: 5 pamokos, 8 asmenys

Kad skaitmeninio raštingumo mokymai būtų paklausūs reikia atsižvelgti į naujus vartotojų skaitmeninio raštingumo žinių poreikius. 2008 metais, bibliotekoje pradėjus vykdyti vartotojų grupių kompiuterinio raštingumo mokymus buvo didžiulis jų poreikis. Daugiausia vidutinio ir pagyvenusio amžiaus vartotojai pageidavo minimalaus kompiuterinio raštingumo mokymų. Šiuo metu bendruomenės kompiuterinio raštingumo lygis labai padidėjo, vartotojų nebetenkina vien pradinis kompiuterinis mokymas. Atsirado poreikis sužinoti apie platesnes kompiuterinių programų galimybes, išmokti naudotis įvairesnėmis ir sudėtingesnėmis kompiuterinėmis

programomis, interneto galimybėmis. Šiuos poreikius patenkinti nėra lengva: reikia rengti naujas mokymų programas ir siūlyti jas vartotojams, o tam darbuotojai turi neatsilikti nuo informacinių technologijų naujovių, labai daug laiko skirti savo kvalifikacijos kėlimui.

Edukacinės programos. 2016 m. buvo prarastos 59 edukacinės pamokos pagal edukacines programas, jose dalyvavo 1997 dalyviai.

Dalyvauta Vilniaus Knygų mugėje, kurioje padėta prarasti 14 edukacinių programų vaikams ir jų tėveliams, dalyvių skaičius – apie 1000.

Edukacinės pamokos vyko ne tik Mokymų klasėje, skyriuose. Viešosios bibliotekos specialistai vyko į kaimo bibliotekas, daugiafunkčius centrus ir į sutrikusio intelekto žmonių užimtumo centrą „Viltis“.

Virtuali edukacija: žaidimas „Surask ir pažink Pasvalio rajono kultūros paveldo nekilnojamus objektus“ – 35 seansai; įdomybių testas apie Pasvalio kraštą – 18 seansai ir e. gidas – 397 seansai.

Ekskursijos. Vyko 15 ekskursijų, kuriose dalyvavo 151 dalyvis. Dalyviai – rajono mokyklų moksleiviai, moksleiviai, besidomintys bibliotekininko profesija, Trečiojo amžiaus universiteto senjorai, svečiai iš Belgijos, Latvijos, Norvegijos – supažindinti su viešąja biblioteka, atnaujintu Mariaus Katiliškio atminimo kambariu, rašytojo Jono Mikėlinsko biblioteka, teikiomomis paslaugomis, vykdomais mokymais, bibliotekininko profesija, pamokyti naudotis bibliotekos elektroniniu katalogu ir kt.

Kraštotyros veikla

Kraštotyros veikla užsiima Krašto kultūros dokumentavimo centras ir Informacijos ir mokymo skyrius.

Kraštotyros informacija kaupiama bibliotekos kompiuteriniame kataloge. Viešoji biblioteka kortelinės kraštotyros ir personalijų kartotekos nebepildo. Kraštotyros kortelines kartotekas pildo tik kaimo bibliotekos.

Pagrindinė Informacijos ir mokymo skyriaus kraštotyros veikla: kurti Bibliotekos elektroninio katalogo Analizinės bibliografijos duomenų bazę, bibliografuoti kraštotyros dokumentus, rengti informacijos paieškos priemones, teikti kraštotyros informaciją vartotojams.

Kraštotyros informacija kaupiama kraštotyros informacijos fonde (rajono laikraščio „Darbas“ komplektai, iki 2015 m. teminiai kraštotyros apšankai, nuo 2015 m. visateksčių dokumentų kompiuterinė duomenų bazė) bei bibliotekos elektroniniame kataloge, kraštotyros, personalijų kartotekose. Nuo 2001 metų, bibliotekai įsijungus į LIBIS sistemą, korteliniai katalogai bei kartotekos toliau nebepildomi.

Rengiami kraštotyros darbai: elektroniniai bibliografiniai sąrašai „Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka spaudoje 2016 metais“, „Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos renginiai 2016 metais“, pildoma krašto kultūros ir istorijos žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ (Nr. 1–41) straipsnių bibliografinė rodyklė, pildoma elektroninė Pasvalio krašto istorijos ir kultūros žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ versija.

Vykdoma kraštotyros informacijos sklaida: atsakoma į vartotojų užklausas, susijusias su krašto istorija, visuomenės ir kultūros raida, bendruomenės gyvenimu. Viešojoje bibliotekoje 2016 m. atsakyta į 1838 kraštotyros užklausas (2015 m.–5866 kraštotyros užklauskos, tai sąlygojo žymiai padidėjęs užklauskų skaičius, susijęs su rengtos spaudai knygos apie Manikūnų kraštą), kaimo padaliniuose – 1415. Kraštotyrinės medžiagos lankytojai gali rasti bibliotekos svetainėse www.pasvalia.lt, www.pasvaliodirva.lt, www.psvb.lt.

Krašto kultūros dokumentavimo centre yra **Krašto kultūros paveldo dokumentų fondas,**

kurį sudaro:

- Rankraštynas (įkurtas 1999 m.)
- Autografuotų knygų fondas
- Kraštiečių knygų fondas
- Leidinių apie Pasvalio kraštą fondas
- Kraštiečių dovanotų knygų kolekcijos
- Senų retų spaudinių fondas (knygos ir periodika)
- Išeivijos periodinių leidinių fondas
- Kultūrtechniko Jono Nistelio senosios periodikos kolekcija
- Kunigo, buvusio Pasvalio dekanas Alfonso Jančio senosios periodikos kolekcija
- Kunigo Algirdo Palioko prieškario ir išeivijos periodikos kolekcija
- Smulkiųjų spaudinių kolekcija
- Istorinių archyvinių dokumentų skaitmeninis archyvas (dokumentų kopijos iš Lietuvos archyvų ir Rankraštynų)
- Pasvalio krašto E. bibliotekos „Pasvalia“ skaitmeninis archyvas (rajo atminties institucijų dokumentų kopijos)
- Svarbesni rankraštyno asmenų fondai:
STASYS ANTANAS BAČKIS (1906–1999)
diplomatas, teisės daktaras, visuomenės veikėjas
BERNARDAS BRAZDŽIONIS (1907–2001)
poetas

JONAS MIKELINSKAS (1922–2015)

rašytojas, publicistas

JONAS VYTAUTAS NISTELIS (1922–1986)

architektas, poetas, vertėjas

KAZIMIERAS PŪRAS (g. 1926)

žurnalistas, literatas, vertėjas

JULIJONAS LINDĖ-DOBILAS (1872–1934)

kunigas, rašytojas, filosofas

JONAS KAUNECKAS (g. 1938)

vyskupas

MYKOLAS KARČIAUSKAS (g. 1939)

poetas, rašytojas

MARIUS KATILIŠKIS (1914–1980)

rašytojas, Pasvalio valstybinės bibliotekos vedėjas

ALGIS MICKŪNAS

Filosofas, Ohajo (JAV) universiteto profesorius

ČESLOVAS SENKEVIČIUS (g. 1921)

Rašytojas, žurnalistas

KKDC yra sukaupęs ir jam priklauso :

Kraštotyros dokumentų 13316 fiz. vnt.

108 Rankraštyno asmenų ir institucijų fondus;

28 kraštiečių asmeninių bibliotekų fragmentus.

Rašytojo Jono Mikelinsko asmeninė biblioteka;

Kaimų bibliotekose:

Vaškų kaimo bibliotekoje – literatūrologės, profesorės Vandos Zaborskaitės biblioteka, rankraščiai, nuotraukos, daiktai;

Norgėlių kaimo bibliotekoje – poetės Anastazijos Kanoverskytės–Sučylienės asmeninė biblioteka;

Deglėnų kaimo bibliotekoje – miškininko, biologijos mokslų daktaro Mykolo Jankausko rankraščiai;

Joniškėlio miesto bibliotekoje – Lietuvos pedagogo, psichologo, profesoriaus, habilituoto socialinių mokslų daktaro Zenono Bajoriūno bibliotekos fragmentas.

Kalendoriniais metais fondui leidinius dovanojo: Algis Mickūnas, Algimantas Kaminskas, Česlovas Senkevičius, Petras Palilionis ir kiti.

Pasvalio krašto E. biblioteka „Pasvalia“

Toliau buvo kuriamas dokumentinis skaitmeninis „Pasvalios“ turinys. Suskaitmenintos keturios Pasvalio Šv. Jono Krikštytojo parapijos metrikų knygos, 880 lapų dokumentų. Rūpintasi „Pasvalios“ sklaida.

Internetinė Pasvalio krašto biblioteka www.pasvalia.lt pasipildė elektroniniu gidu, kuris visuomenei buvo pristatytas seminare „Skaitmenintų kultūros paveldo e.produktų kūrimas ir sklaida“.

Vykdamas projektą „PASVALIOS modernizavimas ir plėtra“ atnaujinta į naudotoją orientuota portalo informacinė struktūra. Taikant inovatyvius metodus ir technologijas sukurtas portalo grafinis dizainas automatiškai prisitaikantis prie įrenginio ekrano parametrų, neprarandant patogumo naudoti bei svarbiausių funkcionalumų ir grafinių elementų.

„Pasvalios“ statistiniai duomenys:

Naudotojai 2016 m. – 7330; 2015 m. – 6 593 skirtumas +737

Seansai 2016 m. – 11607; 2015 m. – 9 959 skirtumas +1648

Naujų seansų: 2016 m. 61,63 %

Naudotojai iš 74 šalių.

Ataskaitiniais metais išaugo apsilankymų skaičius Pasvalio krašto e. bibliotekoje www.pasvalia.lt, nes buvo atnaujintas portalo dizainas ir funkcionalumas. Sukurtas papildomas modulis mobilusis e. gidas, pritaikytas mobiliems įrenginiams, todėl padaugėjo aktyvių vartotojų skaičius besinaudojančių mobiliaisiais prietaisais.

Amžius

100 % visų seansų

18–24 27,50 proc.

25–34 33,50 proc.

35–44 15,50 proc.

45–54 12,50 proc.

55–64 5,50 proc.

5,50 proc 65 ir daugiau

Lytis: Moterys 45,85%; Vyrų 54,15%

2016 metais laimėtas ir įgyvendintas projektas „PASVALIOS modernizavimas ir plėtra“, kurio tikslas – didinti Pasvalio krašto kultūros paveldo prieinamumą bei patrauklumą, modernizuojant portalą „Pasvalia“ ir plečiant elektronines paslaugas.

1.Modernizuotas portalas: atlikta portalo www.pasvalia.lt tinkamumo naudotis analizė. Jos pagrindu atnaujinta į naudotoją orientuota portalo informacinė struktūra. Taikant inovatyvius metodus ir

technologijas sukurtas portalo grafinis dizainas automatiškai prisitaikantis prie įrenginio ekrano parametrų, neprarandant patogumo naudoti bei svarbiausių funkcionalumų ir grafinių elementų.

Atnaujintos elektroninės paslaugos: savarankiška turinio pildymo bei dalijimosi socialiniuose tinkluose galimybė.

Siekiant užtikrinti portalo saugumą atlikti portalo turinio valdymo sistemos saugumo optimizavimo darbai: įdiegta SQL injekcijų metodo kontrolė, SQL užklausų filtravimas, įvedamų duomenų kontrolės mechanizmų pritaikymas.

2. Sukurtos naujos elektroninės paslaugos: atlikta tinkamumo naudotis analizė, atnaujinti tituliname puslapyje pateikiami paieškos ir navigacijos įrankiai, integruojantys skirtingus to paties turinio radimo būdus ir priemones.

Sukurtas „Google Maps“ interaktyvus žemėlapis. Žemėlapis leidžia rinktis objektus pagal pasirinktus požymius bei patogiai pasiekti jų aprašymus.

Įdiegta interaktyvi, susieta su portale esančiais duomenų metaduomenimis, laiko juosta – leidžianti vartotojams patogiai rinktis objektus pagal pasirinktą laiko (amžiaus ar dešimtmečio) intervalą. Pasirinkus norimą dešimtmetį pateikiami visi objektai, kurių laikotarpio metaduomenys atitinka pasirinktąjį.

3. Vartotojų įtraukimui ir turinio sklaidai įgyvendintos šios priemonės: atrinkto „Pasvalios“ turinio talpinimas socialiniame tinkle „Instagram“; skaitmeninio turinio ženklimas autorių teisių nevaržomomis „Creative Commons“ žymomis įgalinant skaitmeninto turinio pakartotiną panaudojimą, (dar laukiama LNB rekomendacijų dėl šio ženklavimo naudojimo). Vartotojams patrauklios informacijos apie portalą bei mokymų juo naudotis parengimas: daugiau multimedijos elementų pačiame portale; edukacinis atnaujinto portalo pristatymas krašto bendruomenei viešojoje ir kaimų bibliotekose bei švietimo ir ugdymo įstaigose.

Projektiniams darbams skirta didžioji laiko dalis. Dėl to teko atsisakyti kitų svarbių darbų: pristabdytas „Pasvalios“ dokumentinio skaitmeninio turinio plėtimas, rankraščių tvarkymas, rankraštinų dokumentų aprašų LIBIS katalogui kūrimas, kai kurie renginiai, parodos, tyrinėjimai, dalyvavimas konferencijose.

Ryšiai su kraštiečiais

Visu metus vyko susirašinėjimas su Kanadoje, Toronte gyvenančiu kraštiečiu, rašytoju, ilgamečiu „Tėviškės žiburių“ redaktoriumi Česlovu Senkevičiumi.

Palaikyti ryšiai su prof. Mykolo Jankausko artimaisiais: sūnumi Rimvydu, marčia Marija Romualda, keletą kartų lankytasi jų namuose Kaune, peržiūrėtas profesoriaus archyvas, tartasi dėl jo viešinimo, bibliotekoje pristatyta Mykolo Jankausko atsiminimų knyga „Dulkių skraistę nubraukus“.

Nuolatiniai ryšiai siejo su Mariaus Katiliškio brolio Benedikto sūnaus Vytauto Vaitkaus žmona Romualda Vaitkiene. Lankytasi jos namuose, peržiūrėtas archyvas, dalis jo parsivežta į biblioteką, nuskenuoti rankraščiai, nuotraukos ir vėl sugrąžinti. Keliauta po Žagarę, Katiliškes.

Toliau palaikomi ryšiai su kraštiečiu filosofu prof. Algiu Mickūnu, dovanojusi bibliotekai naujausias savo knygas, prof. Rimantu Mykolu Kanapėnu, kartu su kraštiečiu bendrija organizuotas konkursas-paroda „Nepamirškime gimtojo krašto istorijos“

Bibliotekos rankraštynas

Rankraštyno fondus papildė tik kraštiečių dovanos. Prof. Mykolo Jankausko artimieji dovanojo jo rankraščių (70 dokumentų), knygų, periodinių spaudinių iš jo asmeninės bibliotekos (200).

Rašytojo Jono Mikelinso sūnus bibliotekai padovanojo tėvo asmeninės bibliotekos knygas, rankraščių, laiškų, nuotraukų, kitų dokumentų (3000).

Akademiko Broniaus Grigelionio žmona Ona Grigelionienė bibliotekai dovanojo knygų iš asmeninės akademiko bibliotekos (76). Per metus rankraštynas pasipildė 3346 fiz. vnt. Viso rankraštyne – 13316 fiz. vnt.

Kraštotyros renginiai

Edukacija. Einamaisiais metais vyko **7 edukaciniai užsiėmimai** M. Katiliškio atminimo kambaryje: „Pasivaikščiokime Albino Vaitkaus – Mariaus Katiliškio keliais“ ir kartu aplankyta asmeninė rašytojo Jono Mikelinso biblioteka. Lankėsi Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos mokiniai kartu su lietuvių kalbos mokytojomis R. Grubinskiene ir V. Indrišioniene; Trečiojo amžiaus universiteto studentai, kiti bibliotekos lankytojai.

Gimnazistai Mariaus Katiliškio atminimo kambaryje

„Dėkojame už Mariaus Katiliškio atminimo puoselėjimą“, – sakė Pasvalio Mariaus Katiliškio bibliotekoje spalio 15 d. apsilankę UNESCO Šiaulių klubo nariai. Jie apžiūrėjo atnaujintą rašytojo Mariaus Katiliškio kambarį, bibliotekos Rankraštyne saugomus Mariaus Katiliškio ir jo žmonos Liūnės Sutemos dokumentus, sukaupčius bibliotekos Krašto kultūros dokumentavimo centro vedėjos Vitalijos Kazilionytės rūpesčiu.

UNESCO Šiaulių klubo nariai M. Katiliškio atminimo kambaryje

Rugpjūčio 20 d. „Mototurizmo ralio 2016“ dalyviai aplankė Pasvalį. Ralio maršrute aplankyta 40 išskirtinių objektų. Vienu jų tapo Pasvalys. Pasvalio Mariaus Katiliškio viešąją biblioteką aplankyti rekomendavo J.E. Prezidentas Valdas Adamkus, buvęs rašytojo Mariaus Katiliškio draugas. Mototurizmo entuziastai turėjo užduotį aplankyti M. Katiliškio atminimo kambarį ir nusifotografuoti su „rašytojo pomėgiu, sugulusiu į kolekciją“ – pypke.

Ataskaitiniais metais Krašto kultūros dokumentavimo centro iniciatyva organizuoti renginiai:

- Lietuvos Parlamento gynėjo, Lenkijos „Kovojančiojo Solidarumo“ veikėjo, bibliotekos bičiulio Piotro Hlebovičiaus (Piotr Hlebowicz) fotografijų parodos „Atmintis vienija: 1991-ųjų Sausis“, skirtos Lietuvos laisvės gynimo 25-mečiui.

- Paroda "Visi ryšiai susibėga į tėviškę", minint Česlovo Senkevičiaus 95-mečio jubiliejų.

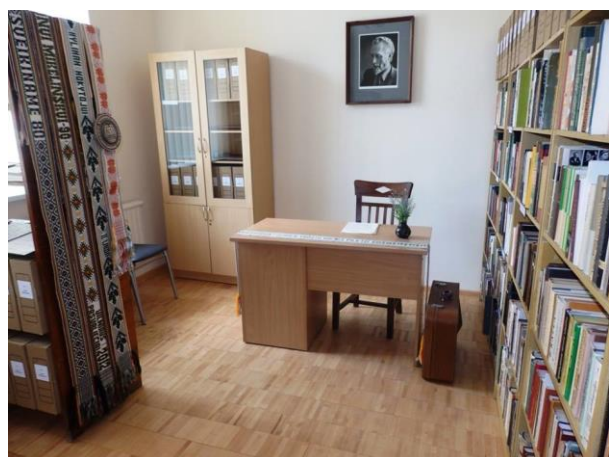
- Bibliotekų metų atidarymo renginys „Biblioteka ir XXI amžiaus visuomenė“. Bibliotekų metų atidarymo šventė „Žmogiškieji ryšiai skaitmeniniame amžiuje“. Įžvalgos skaitant kraštiečio, ilgamečio „Tėviškės žiburių“ redaktoriaus Česlovo Senkevičiaus knygas ir minint jo 95-mečio jubiliejų.

- Seminaras "Skaitmenintų kultūros paveldo e.produktų kūrimas ir sklaida", kuriame pristatyta Internetinė Pasvalio krašto biblioteka www.pasvalia.lt papildyta elektroniniu gidu.

- Renginys „Pasivaikščiokime Albino Vaitkaus – Mariaus Katiliškio keliais“, kuriame dalyvavo Šiaulių universiteto dėstytojas dr. Nerijus Brazauskas, Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos mokytoja Regina Grubinskienė, gimnazistai skaitovai. Pažintis su atnaujintu Mariaus Katiliškio kambariu

- Jono Mikelinsko bibliotekos atidarymas. Pasvalio Mariaus Katiliškio bibliotekos 3 aukšte atidaryta kraštiečio rašytojo Jono Mikelinsko biblioteka – kambarys su jo knygomis, asmeniniais

dokumentais, daiktais. Juos po rašytojo mirties pasvaliečiams dovanojo rašytojo sesuo Paulė Mikelinskaitė ir sūnus Jonas Mikelinskas. Rašytojo parėjimą namo su savuoju palikimu – knygomis, rankraščiais, fotografijomis, laiškais – reikšmę apibūdino kraštiečiai, Panevėžio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos darbuotoja Albina Saladūnaitė. Apie pažintį su rašytoju Jonu Mikelinsku, jo gyvenimą, kūrybą, asmenybę, knygą „Temidė ir Niurnbergo sindromas“ kalbėjo svečiai iš Vilniaus – literatūrologė habil. dr. Jūratė Sprindytė, rašytojas prof. Vytautas Martinkus. Žodį tarė Jono Mikelinsko biblioteką renginyje pašventinęs Pasvalio Šv. Jono Krikštytojo parapijos klebonas Albertas Kasperavičius. Jono Mikelinsko sesuo Paulė prisiminė visą gyvenimą ją lydėjusią brolio globą ir rūpestį, dėkojo už jo bibliotekos priėmimą ir sutvarkymą. Apie ryšius su dėde kalbėjo Jono Mikelinsko dukterėčia, Panevėžio Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos Juozo Miltinio palikimo studijų centro vedėja Angelė Mikelinskaitė. Savo atsiminimais dalijosi sūnėnas Kęstutis Mikelinskas.

Rašytojo J. Mikelinsko biblioteka

J. Mikelinsko bibliotekos atidarymas

- Paroda Antano Stasio Bačnio 110 metinėms „Nuolatos turime budėti“.
- Susitikimas su Jo Eminencija kardinolu Audriu Juozu Bačkiu. Pristatyta jo knyga „Taip, laimingas. Kardinolą Audrį Juozą Bačkį kalbina Antanas Gailius“. Susitikimas buvo skiriamas kardinolo Tėvelio diplomato dr. Stasio Antano Bačnio 110-ioms gimimo metinėms. Dalyvavo Nukryžiuotojo Kristaus seserų kongregacijos vyresnioji sesuo, kardinolo sekretorė Aldona Dalgėdaitė, pokalbius su juo pavertusi tekstu ir knygos redaktorė sesuo Rima Malickaitė.
- Knygos „Ateinu kaip Gailestingumo karalius“ sutiktuvės. Tai dovana Pasvalio skaitytojams – po vieną egzempliorių Pasvalio bibliotekai ir jos kaimo padaliniais dovanojo knygos sudarytojas internetinio naujienų portalo Bernardinai.lt vyr. redaktorius ir religijotyrininkas dr. Andrius Navickas bei knygą iliustravęs kraštiečiai dailininkas Vaidotas Kvašys.
- Kraštiečio miškininko Mykolo Jankausko atsiminimų knygos „Dulkių skraistę nubraukus“ pristatymas. Dalyvavo jos sudarytojai – miškininko sūnus Rimvydas Jankauskas su žmona Marija

Romualda Jankauskiene ir knygos redaktore Albina Pribušauskaite. Dovanodami išreiškė viltį, kad skaitytojai nemažai sužinos iš mūsų kraštiečio, Gedimino 4 laipsnio ordinu apdovanoto miškininko profesoriaus Mykolo Jankausko atsiminimų, pajus jo inteligenciją ir užsidegs jo rūpinimusi Lietuvos gamtosauga.

- Susitikimas su vienu iškiliausių lietuvių išeivijos filosofų, fenomenologų, Ohajo (JAV) universiteto profesorius, kuris yra pelnęs tarptautinį pripažinimą ir publikavęs daugiau nei 30 monografijų anglų ir lietuvių kalbomis, kraštiečiu Algiu Mickūnu.

Susitikimas su filosofu, profesoriumi Algiu Mickūnu

- Protmūšiai jaunimui „Aš visko ženo apė Pasval“.

Kraštyros renginiai kaimo bibliotekose:

- Susitikimas su kraštiečiu Aloyzu Leiva "Noris visuomet sugrįžti namo". Knygos "Nakties sapnai" pristatymas – kovo 19 d. Gulbinėnų kaimo bibliotekoje.

- Tradicinė kaimo šventė „Oninės“. Renginys skirtas Kalno kaimo 90-ečiui paminėti – liepos 30 d. Jurgėnų kaimo bibliotekoje.

- Tradicinė Kraštiečių šventė „Ir vėl grįžtu namo...“. Paminėta Kiemėnų pradžios mokyklos 150 metų sukaktis – liepos 31 d. Kiemėnų kaimo bibliotekoje.

- Kiemėnietės literatės Reginos Kvedarienės knygelės vaikams „Nepabėkite, pasakos“ sutiktuvės Kiemėnų kaimo bibliotekoje.

- Renginys „Daujėnų Sekminės“ – Daujėnų kaimo bibliotekoje

- Susitikimas su kraštiečiais literatais „Per gyvenimą – su plunksna ir knyga“ – rugsėjo mėn. Rinkūnų kaimo bibliotekoje.

- Deglėnų biblioteka dalyvavo parodoje-konkurse „Nepamirškime gimtojo krašto istorijos“. Pristatyta medžiaga - Deglėnų „Išnykusių kaimų atminimo parkas“ ir Kraštiečių šventė – birželio 24 d.

- Kraštiečių šventė birželio 18 d. Kriklinių kaimo bibliotekoje.

Kraštytyros parodos:

Krašto kultūros dokumentavimo centro darbuotojai surengė kraštytyros dokumentų parodas:

„Visi ryšiai susibėga į Tėviškę...“ (Č. Senkevičiaus 95-mečiui);

„Nuolatos turime budėti“ (Antano Stasio Bačkio 110-osioms metinėms);

„Žmogus paskiręs gyvenimą tautai, savo profesijai – Lietuvos miškams ir miškininkams“ (skirta miškininkui Mykolui Jankauskui).

VI. METODINĖ VEIKLA

Šiandieninė biblioteka – ne tik tradicinio skaitymo, kultūros ir bendravimo vieta. Šiandien biblioteka suteikia informacines paslaugas, joje diegiamos naujausios technologijos, garantuojama prieiga prie išteklių internete, duomenų bazėse, suteikta galimybė mokytis ir tobulėti. Todėl viešoji biblioteka teikia praktinę, teorinę pagalbą miesto, kaimo bibliotekininkams. Bendradarbiauja ir su kitų žinybų bibliotekomis, teikia visokeriopą metodinę pagalbą. Rūpinasi bibliotekos ir jos teikiamų paslaugų reklama, skleidžia bibliotekininkystės naujoves. Siekia, kad bibliotekininkai naudotųsi profesinio lavinimosi galimybėmis, skatina darbuotojų profesinį, kūrybinį, kultūrinį tobulėjimą. Bibliotekos veiklos kokybei lemiamą reikšmę turi darbuotojo išsimokslinimas, nuolatinis kvalifikacijos kėlimas, savišvieta, aktyvus dalyvavimas bendruomenės gyvenime.

Bibliotekoje, įvykus struktūriniais pakeitimams (įvertinus darbo pasiskirstymą, krūvius), nuo 2016 m. sausio 1 d. pradėjo veiklą naujas centras – **Inovacijų, metodikos ir informacijos išteklių**, sujungęs Dokumentų komplektavimo skyrių ir etatus, nepriskirtus jokiui skyriui. Centro struktūra: vedėja, metodikos ir viešųjų ryšių grupė (projektų vadovas, metodininkė rinkodarai ir viešiesiems ryšiams, metodininkas viešiesiems pirkimams, bibliotekinių procesų automatizavimo inžinierius, interneto svetainės redaktorius, dailininkas); Informacijos išteklių formavimo padalinys (padalinio vedėja, vyresnioji bibliotekininkė komplektavimui ir vyresnioji bibliotekininkė katalogavimui; Mainų fondas, Atsarginis fondas). Panaikintas direktoriaus pavaduotojo etatas, jos funkcijas atlieka centro vedėja.

Bibliotekoje kiekvieną savaitę vyksta skyrių vedėjų, o kartą per mėnesį – visų darbuotojų pasitarimai – Metodinės dienos, kuriuose analizuojama struktūrinių padalinių ir bendroji bibliotekos veikla. Administracija, pagal kompetenciją, savo posėdžiuose nagrinėja bibliotekos veiklos klausimus, kai nebūtina kviesti visuotinio darbuotojų pasitarimo. Per ataskaitinius metus įvyko 52 darbuotojų pasitarimai ir metodinės dienos, 15 administracijos posėdžių, 1 visuotinis darbuotojų pasitarimas dėl viešosios bibliotekos struktūros pakeitimo.

Bibliotekos darbuotojai nuolat kelia profesinę kvalifikaciją. Tobulinas individualiai, dalyvauja specializuotuose renginiuose: konferencijose, teoriniuose bei praktiniuose seminaruose, kuriuos

organizuoja Vilniaus universitetas, Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo, Panevėžio apskrities viešoji G. Petkevičaitės-Bitės biblioteka. Rajono bibliotekininkai lankėsi Jurbarko, Anykščių viešosiose bibliotekose, kasmetinėje Vilniaus Knygų mugėje, Aukštaitija EXPO 2016 ir pristatė savo veiklas. Direktorė D. Abazoriuvienė viešėjo Suomijos bibliotekose, domėjosi bibliotekinio darbo naujovėmis, dalyvavo Rusijos bibliotekininkų kongrese Kaliningrade ir 82-oje IFLA konferencijoje, kuri vyko JAV, Ohajo valstijoje, Kolambuso mieste.

Ataskaitiniais metais 52 profesionalūs bibliotekininkai ir 4 kvalifikuoti specialistai kėlė profesinę kvalifikaciją, kai kurie po keletą kartų.

2016 m. viešojoje bibliotekoje lapkričio mėn. suorganizuotas seminaras: **„Pozityvus mąstymas ir bendravimas, harmoningų santykių kolektyve ir su skaitytojais kūrimas“**. Seminarą vedė Aurelija Lingienė, „Asmenybės brandos centro“ direktorė.

Gegužės mėn. – edukacinių programų mugė-seminaras „Sužinok, dalyvauk, pasiūlyk kitiems“, kurioje edukacines veiklas pristatė Rita Bedulytė, Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos Informacijos ir mokymo skyriaus vedėja, Šarūnė Leikienė, Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos vyresnioji bibliotekininkė, Rūta Vilkienė, Kupiškio viešosios bibliotekos Vaikų ir literatūros skyriaus vedėja, Virginijus Benašas, Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos kultūrinių renginių fotografas.

Išvažiuojamasis seminaras gegužės mėn. „Geros praktikos sklaida“ į Jurbarko viešąją biblioteką.

Bibliotekininkai dalyvavo:

Panevėžio apskrities G. Petkevičaitė-Bitės viešosios bibliotekos organizuotuose seminaruose „Tarptautinė kvalifikacija novatoriškoms bibliotekų idėjoms: Danijos Aarhus miesto bibliotekos patirtis“; „Bibliotekos skaitmeninė kolekcija: teorija ir praktika“; Edukacinių programų rengimas; VU moksliniame-praktiniame seminare „Asmenų archyvų ir bibliotekų komplektavimo Lietuvos atminties institucijose patirtys ir problemos“; seminaruose Vilniuje ir Panevėžyje 2014-2020 m. EKP Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programos pareiškėjams;

Tarptautiniuose teoriniuose-praktiniuose mokymuose Anykščiuose „E-knygų rinka ir bibliotekų partnerystė“ (Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacija).

Mokymuose: Praktinė informatika – skenavimas; Klientų patirties valdymas veiklos procesuose; Bibliotekos skaitmeninė kolekcija: teorija ir praktika; Nenustatytų teisių turėtojų kūriniai: nuo poreikio atsiradimo iki statuso suteikimo – PAVB.

Bibliotekos pažangai mokymuose – Poveikio vertinimo Šiauliuose ir Kaune – Strateginio planavimo sesijos.

Skaitymo festivalio renginiuose „Aš žinau ką skaitei aną vasarą“, kuris vyko Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje.

Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos nuotoliniuose mokymosi kursuose <http://moodle.psvb.lt/> dalyvavo visos kaimo bibliotekininkės. Bibliotekininkai noriai dalyvauja bendruomenių ar kitų organizacijų organizuojamuose seminaruose bei paskaitose.

Šiaulių valstybinėje kolegijoje (Bibliotekininkystę) studijuoja 2 kaimo bibliotekininkės.

Aktyvinome bibliotekų veiklą, stiprinome ryšius su nevyriausybinėmis organizacijomis, mokyklomis, draugijomis, bendruomenėmis ir kitomis institucijomis. Konsultavome kaimo bibliotekininkus rašant projektus, dalyvaujant konkursuose.

2016 metais į rajono bibliotekas išvykta **43 kartus**, **vidutiniškai kiekviena kaimo biblioteka aplankyta 3–4 kartus**. Išvykų metu buvo sprendžiamos problemos, susijusios su materialinės bazės pagerinimu, bibliotekų fondo perdavimu pasikeitus darbuotojams, persikraustymu į naujas patalpas. Kontroluotas kaimo bibliotekos darbas – kaip vedama apskaita, tvarkomi kiti bibliotekinės veiklos dokumentai. Gilintasi į kaimo bibliotekų darbo turinį, teikta įvairiapusė pagalba.

Skatindami darbuotojus nuolat kelti kvalifikaciją, tobulinti profesinį meistriškumą, įvertinti bibliotekininko profesinį pasirengimą ir profesinę patirtį – organizuojami bibliotekinės veiklos konkursai. 2016 metais vyko konkursas „Mano biblioteka“, skirtas Bibliotekų metams.

Parengtos 2 metodinės rekomendacijos: personalinių jubiliejų datų kalendorius, Bibliotekininko dienos scenarijus ir **2 konkursiniai nuostatai:** rajono bibliotekininkams „Mano biblioteka“ ir Pasvalio kraštiečių bendrijos konkursui „Nepamirškime gimtojo krašto istorijos“.

2016 metais **Lietuvos Kultūros ministerijos garbės ženklu „Nešk savo šviesą ir tikėk“** apdovanota bibliotekos direktorė Danguolė Abazoriuvienė už nuopelnus Lietuvos kultūrai ir menui, bendruomeniškumo stiprinimą, už asmeninę atsakomybę, kuriant kultūrinę ir dvasinę aplinką. Labiausiai pasižymėjusio 2016 m. bibliotekos darbuotojo apdovanojimą **„Skruzdė 2016“** gavo Aldona Oniūnienė, Vaškų V. Zaborskaitės bibliotekos vyriausioji bibliotekininkė.

Bibliotekininkų profesionalumui kelti komplektuojamas metodinės literatūros fondas. 2016 m. jis papildytas 24 egz. ir sudaro 770 egz. Tai literatūra ne tik bibliotekininkystės, bet ir vadybos, projekto rengimo, planavimo, kalbotyros, enciklopedijos, žodynai, žinynai.

Bibliotekininko darbo aktualijos talpinamos bibliotekos tinklalapyje www.psvb.lt.

Biblioteka dalyvauja Nacionalinėje savanorystės programoje, yra akredituota ir įtraukta į duomenų bazę www.buk-savanoriu.lt

Nuo 2014 metų VB ir kaimo bibliotekose pildomas elektroninis bibliotekos dienoraštis.

Konkursai

2016 „Bibliotekų metams“, paskelbtas konkursas „Mano biblioteka“. Buvo parengti konkurso „Mano biblioteka“ nuostatai. Konkurso tikslas:

- Skatinti bibliotekininkus reklamuoti savo biblioteką ir Bibliotekų metus, sukuriant filmuką/video reportažą.
- Stiprinti bibliotekininkų naudojimosi informacinėmis technologijomis įgūdžius, skatinti tobulinti savo gebėjimus į bendras veiklas įtraukiant bendruomenės narius, bibliotekos partnerius, nevyriausybinės organizacijas.

Konkurse dalyvavo 14 kaimo bibliotekininkių. Vertinimo komisija, peržiūrėjusi ir įvertinusi konkursui „Mano biblioteka“ pateiktą medžiagą, skyrė:

Pirmą vietą – Jurgėnų kaimo bibliotekai, vyresnioji bibliotekininkė Asta Salučkienė;

Antrą vietą – Gulbinėnų kaimo bibliotekai, vyresnioji bibliotekininkė Rima Mačiukienė;

Trečią vietą – Pušaloto kaimo bibliotekai, vyresnioji bibliotekininkė Vera Mašalienė.

Padėkos raštais ir paskatinamaisiais prizais apdovanotos:

Saločių kaimo biblioteka (vyresnioji bibliotekininkė Daiva Jonėnaitė)

Kriklinių kaimo biblioteka (bibliotekininkė Lina Lazdynienė)

Švobiškio kaimo biblioteka (vyresnioji bibliotekininkė Rasa Kaveckienė).

Padėkos raštais apdovanotos visos konkurse dalyvavusios bibliotekos.

Bendradarbiaujant su Pasvalio kraštiečių bendrija buvo suorganizuotas konkursas-paroda „Nepamirškime gimtojo krašto istorijos“. Konkurso nuostatus rengė bibliotekos darbuotojai. Konkurse dalyvavo ir savo darbus pristatė kraštiečiai iš visos Lietuvos. Paroda buvo eksponuojama Bibliotekoje, paskui – Vilniaus įgulos karininkų ramovėje.

Užsienio ryšiai

Biblioteka palaiko ryšius su Latvijos Respublikos Bauskės ir Iecavos, Rundalės ir su savo regiono (Biržų, Panevėžio, Pakruojo r.) bibliotekomis. Bibliotekininkai važiuoja vieni pas kitus dalijasi patirtimi, dalyvauja seminaruose, skaito pranešimus, kartu įgyvendina projektus. Biblioteka įvairioms veikloms yra sutelkusi per **50** partnerių. Užmezgti ryšiai su Marselio (Prancūzija) biblioteka, Slovėnijos, Suomijos, Ukrainos viešųjų bibliotekų asociacijomis.

Tvirti ryšiai biblioteką sieja su užsienyje gyvenančiais lietuviais: kraštiečiu rašytoju Česlovu Senkevičiumi (Kanada), Vileišių giminės palikuone Ritone Rudaitiene, prof. Algiu Mickūnu, Živile ir Žilvinu Ramašauskais, visuomenės veikėju Antanu Dundzila (JAV) ir kt.

Susirašinėjimo dėka bibliotekos Rankraštynas ir Dovanotų knygų fondas pasipildo laiškais, rankraščiais, fotonuotraukomis, įvairiais dokumentais ir knygomis.

VII. DALYVAVIMAS PROJEKTUOSE IR PROGRAMOSE

2016 metais buvo įgyvendinami 3 nauji projektai, baigtas įgyvendinti 1 projektas, dalinai finansuotas 2015 m., tęsiamos 5 tęstinių projektų veiklos.

2016 m. Pasvalio M. Katiliškio viešoji biblioteka parengė ir įvairioms finansuojančioms institucijoms pateikė 9 projektų paraiškas. Finansavimas gautas 5 projektams, iš jų 3 projektai įgyvendinti 2016-aisiais metais, 2 projektai bus įgyvendinti 2017 metais.

2016 metų projektus dalinai finansavo Lietuvos Kultūros taryba prie LR kultūros ministerijos ir Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje, skyrusios 7555 eurų.

2017 m. įgyvendinamiems projektams skirtas (10 000 eurų) dalinis finansavimas iš Lietuvos Kultūros tarybos prie LR kultūros ministerijos.

Bibliotekos darbuotojai prisidėjo rengiant Pasvalio rajono savivaldybės tęstinio projekto „Business Bag“ paraišką teikiamą 2014–2020 m. INTERREG V-A Latvijos ir Lietuvos programai pagal antrąją programos prioritetą – parama darbuotojų judrumui ir užimtumui. Projektui skirtas dalinis finansavimas (suma tikslinama). Projektas bus įgyvendinamas 2017–2018 m.

Bibliotekos darbuotojai rengė medžiagą projekto paraiškai, teikiamai 2014–2020 metų Europos kaimynystės priemonės Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programai. Projekto paraiška nebuvo pateikta.

2016 M. ĮGYVENDINTI PROJEKTAI

Projektas „Modernių jaunimo erdvių „Mono arba Stereo“ tinklo kūrimas“ (dalinis finansavimas gautas 2015 m. – 22600 Eur.)

Projektas dalinai finansuojamas Lietuvos Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos įgyvendinamo projekto „Bibliotekos pažangai 2“ bei Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, skyrusių 22600 EUR paramą. Įgyvendintas 2015–2016 m.

Tai socialinio pobūdžio projektas, skirtas šioms Pasvalio rajono jaunimo problemoms spręsti: menka jaunimo motyvacija, pilietinis pasyvumas ir menkas dalyvavimas bendruomenės gyvenime, socialinių įgūdžių praradimas, žalingi įpročiai bei nedarbas ir verslumo stoka, nepakankamas laisvalaikio užimtumas ir erdvių kūrybingam, aktyviam laisvalaikiui nebuvimas.

Pagrindinis projekto tikslas – didinti Pasvalio krašto jaunimo laisvalaikio užimtumą ir neformaliojo ugdymo paslaugų prieinamumą siekiant skatinti jaunų žmonių motyvaciją, kūrybiškumą, pilietiškumą, savanorišką veiklą, verslumą, integravimąsi į darbo rinką.

Projekto tikslinė grupė ir tiesioginiai naudos gavėjai – Pasvalio, Joniškėlio miestų, Krinčino, Pumpėnų, Pušaloto, Saločių, Vaškų seniūnijų ir į juos atvykstantis jaunimas nuo 14 iki 29 metų amžiaus, bibliotekos ir partnerių darbuotojai, dirbantys su jaunimu.

Projekto partneriai:

- Pasvalio rajono Savivaldybės švietimo ir sporto skyrius, Savivaldybės administracijoje kuruojantis rajono jaunimo klausimus.
- Panevėžio teritorinės darbo biržos Pasvalio skyrius.
- Pasvalio rajono jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritas stalas“.
- Pasvalio verslininkų asociacija „Verslo žiedas“.
- Pasvalio rajono vietos veiklos grupė.
- Pasvalio Kultūros centras.
- AB „Swedbankas“ Pasvalio klientų aptarnavimo padalinys.

Projekto uždaviniai:

- Padidinti bibliotekos teikiamų stacionarių, mobiliųjų ir nuotolinių paslaugų jaunimui įvairovę, kokybę, prieinamumą bei pasiekiamumą.
- Organizuoti jaunimo laisvalaikio užimtumo veiklas, skirtas ugdyti jaunimo motyvaciją, aktyvumą, pilietiškumą, kūrybiškumą bei bendruomeniškumą.
- Skatinti jaunimą dalyvauti savanoriškoje veikloje, suteikiančioje galimybę aktyviam pilietiškumui, kūrybiškumui, inovaciniams gebėjimams bei įgūdžiams, reikalingiems įsitvirtinimui darbo rinkoje ugdyti.
- Organizuoti informavimo, mokymo ir motyvavimo veiklų ciklą „Verslas ir lyderystė“, skirtą verslumui ir integravimuisi į darbo rinką ugdyti bei specialiesiems įgūdžiams įgyti.
- Organizuoti užimtumą socialiai atskirtam, pažeidžiamam, problemas patiriančiam, specialiųjų poreikių jaunimui, siekiant ugdyti jų kūrybingumą, skatinti dalyvauti kultūriniame bei visuomeniniame gyvenime.
- Organizuoti mokymus bibliotekos bei partnerių darbuotojams darbo su jaunimu kompetencijos stiprinimui.
- Vykdyti projekto viešinimo veiklas, skirtas projekto populiarinimui ir lankytojų į naujas erdves pritraukimui, bendradarbiavimo tarp partnerių skatinimui, projekto ir bibliotekos naudos bendruomenei pristatymui.

Projekto rezultatai:

Viešojoje bibliotekoje įrengta moderni erdvė (su 10 darbo vietų kūrybai, mokymuisi ir laisvalaikio zona 30 lankytojų), kuri suteikia jaunimui galimybę jiems patogiu laiku ir patogioje vietoje pasinaudoti bibliotekos teikiamomis paslaugomis.

Jaunimo poreikiams pritaikyta 6 kaimo padalinių (Joniškėlio, Krinčino, Pumpėnų, Pušaloto, Saločių, Vaškų) fizinė, technologinė, komunikacinė ir informacinė infrastruktūra. Bibliotekų patalpos buvo panaudojamos jaunimo laisvalaikio, saviraiškos, bendravimo saugioje aplinkoje poreikiams, pažintinių interesų tenkinimui.

Jaunimas labai entuziastingai įsitraukė į savanoriavimo veiklas. Sutelkta savanorių: 19 Viešojoje bibliotekoje, 65 – 6 kaimo bibliotekose. Viešosios bibliotekos savanoriai prisidėjo prie jaunimui patrauklių erdvių kūrimo: dalyvavo „Bibliotekos patalpų pritaikymo jaunimo poreikiams“ konkurse, padėjo apipavidalinti bei tvarkė jaunimo erdvę, padėjo vesti jaunimo erdvės atidarymo renginį, platino kvietimus ir lankstinukus, platino Knygų Kalėdų skirtukus, šventiškai apipavidalino jaunimo erdvę: karpė žvaigždes ir rašė kalėdinius sveikinimus, sukūrė originalią Kalėdinę eglutę bibliotekoje. 2016 m. padėjo organizuoti ir vesti įvairius renginius, susitikimus su žymiais žmonėmis, kūrybinės laboratorijos užsiėmimus-išvykas, parodas (pvz.: „Naktis bibliotekoje“, Europos dienos renginiai, „Protmūšis kitaip: audiomūšis“, „Diena be bibliotekininko“, stalo futbolo varžybos, nuotraukų konkursas ir paroda „Pasvalys jaunimo akimis“), patys organizavo renginius, padėjo viešinti ir reklamuoti bibliotekos veiklą: sukūrė reklaminį filmuką apie biblioteką, platino reklaminius lankstinukus ir skrajutes, padėjo sutikti ir priimti svečius apsilankančius jaunimo erdvėje, bendravo su socialinės rizikos jaunimu besilankančiu jaunimo erdvėje, mokė juos žaisti kompiuterinius bei stalo žaidimus, kartu žaidė. Savanoriai kaimo bibliotekose padėjo organizuoti „Dieną be bibliotekininko“, įvairius renginius ir užsiėmimus: garsinius skaitymus, filmų peržiūras, protmūšius, susitikimus su verslininkais, teletiltus, stalo žaidimų konkursus ir kt.

2016 m. nupirkta reikalinga įranga ir priemonės mobiliam kūrybinei laboratorijai: 3D spausdintuvas bei spausdinimui reikalingos medžiagos, skaitmeninis fotoaparatas, vaizdo kamera. Suorganizuota 11 mobilios laboratorijos užsiėmimų viešojoje bibliotekoje, jos kaimo padaliniuose, mokyklose, dienos centruose. Užsiėmimuose dalyvavo 200 dalyvių. Dalyviai susipažino su 3D spausdinimo galimybėmis, tiesiogiai dalyvavo kūrybiniuose užsiėmimuose: kūrė filmukus, fotografavo, rašė scenarijus vaizdo klipams. Sukurti produktai buvo panaudoti bibliotekos ir jaunimo erdvės reklamai, veiklą pristatymui visuomenei. 3 dalyvių sukurti vaizdo filmukai dalyvavo Panevėžio regiono Vasaros skaitymų konkurse.

Pasitelkus vaizdo konferencijų technologijas (įsigyta bendravimui reikalinga technologinė įranga 7 bibliotekoms) sukurtas interaktyvus jaunimo bendravimo tinklas, kuris suteikia unikalią nuotolinio jaunimo bendravimo tarpusavyje galimybę. Surengta 11 interaktyvių sąsąukų (269 dalyviai), kuriose buvo pristatyta jaunimo erdvė, Pasvalio bibliotekos savanoriai susipažino ir bendravo su Joniškėlio, Krinčino, Pumpėnų, Pušaloto, Saločių bei Vaškų bibliotekų savanoriais,

vyko protmūšiai, susitikimai su žymiais žmonėmis: bibliotekos globėju, TV laidų vedėju Jonu Nainiu, rašytoja Rebeka Una, širdies žygio dalyviu Sauliumi Bagdonu ir kt. Interaktyvios sąšaukos vyko ne tik tarp Pasvalio ir 6 kaimo bibliotekų, bet tarpusavyje virtualiai bendravo ir kaimų bibliotekų jaunimas. Interaktyvias sąšaukas surengti padėjo kaimo bibliotekų savanoriai.

Įkurta jaunimo bendravimo erdvė Facebook socialiniame tinkle (<https://www.facebook.com/mosteo.lt/>), per 2015–2016 metus sulaukusi apie 279 pasekėjų. Šią erdvę administruoja bibliotekos savanoriai – jaunimas tikslingai ir kūrybingai naudoja socialines medijas.

Buvo vykdomos įvairios jaunimo užimtumo veiklos viešojoje bibliotekoje ir 6 kaimo bibliotekose. Organizuoti edukaciniai-kūrybiniai užsiėmimai: liejimo iš vaško edukacijos bei edukaciniai užsiėmimai skaitymui skatinti, mobilios kūrybinės laboratorijos užsiėmimai-išvykos. Suorganizuota 11 mobilios laboratorijos užsiėmimų viešojoje bibliotekoje, jos kaimo padaliniuose, mokyklose, dienos centruose. Užsiėmimuose dalyvavo 200 dalyvių. Dalyviai susipažino su 3D spausdinimo galimybėmis, tiesiogiai dalyvavo kūrybiniuose užsiėmimuose: kūrė filmukus, fotografavo, rašė scenarijus vaizdo klipams. Sukurti produktai buvo panaudoti bibliotekos ir jaunimo erdvės reklamai, veiklų pristatymui visuomenei. 3 dalyvių sukurti vaizdo filmukai dalyvavo Panevėžio regiono Vasaros skaitymų konkurse. Buvo rengiami tradiciniai bibliotekos renginiai (filmų peržiūros, literatūriniai renginiai, susitikimai su žymiais žmonėmis, parodos) bei renginiai pradėti organizuoti tik šio projekto dėka (interaktyvios sąšaukos su kaimo bibliotekomis, protmūšiai, viktorinos, žaidimų konkursai). Surengti projektą pristatantys ir viešinantys renginiai: projekto pristatymo renginys, jaunimo erdvės atidarymas, baigiamasis projekto renginys. Interaktyvios sąšaukos vyko ne tik tarp Pasvalio ir 6 kaimo bibliotekų, bet tarpusavyje virtualiai bendravo ir kaimų bibliotekų jaunimas. Interaktyvias sąšaukas surengti padėjo kaimo bibliotekų savanoriai. Surengta 21 viktorina ir protmūšiai („Ir žodis tapo kūnu“, „Protmūšis kitaip: audiomūšis tarp Pasvalio ir Joniškėlio jaunimo“, „Širdys pilnos lietuviškų žodžių“, „Skaitymas protui yra tas pats, kas fizinis lavinimas kūnui“, „Žinios veža“, „Pasakos ir jų herojai“, „Ką žinai apie Vaškus“, „Aš visko žino apie Pasval“ ir kt.), kuriuose dalyvavo 389 dalyviai. Protmūšiai vyko ne tik tradiciniu būdu, bet buvo organizuojami ir teletiltai tarp kaimo bibliotekų jaunimo. Jaunimas pats savarankiškai suorganizavo keletą renginių. Labai populiarios buvo kompiuterinių ir stalo žaidimų popietės bei turnyrai – 41 renginys, 405 dalyviai. Vyko 5 jaunimo inicijuoto Diskusijų klubo diskusijos, kuriose dalyvavo 42 dalyviai. Į visas projekto laisvalaikio užimtumo veiklas įtraukiamas socialiai atskirtas, pažeidžiamas, problemas patiriantis, specialiųjų poreikių jaunimas, tam pasitelkiant jaunimo savanorių pagalbą. Vyko ir kitos veiklos: susitikimai su socialinės rizikos jaunimu, siekiant išsiaiškinti jų poreikius, susitikimai su savanoriais, individualūs pokalbiai su

socialinės rizikos jaunimu, siekiant motyvuoti ir paskatinti dalyvauti kultūrinėje ir visuomeninėje veikloje.

2015 m. buvo pradėtas organizuoti informavimo, mokymo ir motyvavimo veiklų ciklas „Verslas ir lyderystė“, skirtas verslumo ir integravimosi į darbo rinką ugdymui bei specialių įgūdžių įgijimui ir parengtos mokymų programos. 2016 m. toliau buvo organizuojami kiti verslo ugdymo renginiai: mokymai pagal parengtas mokymo programas, karjeros ugdymo renginiai-seminarai „Pasirinkti profesiją“, „Planuoti karjerą“, „Susirasti darbą“, „Ugdyti verslumą“; jaunimo susitikimai su Pasvalio krašto verslo lyderiais, Amatų diena, vizitai į verslininkų įmones Pasvalio rajono seniūnijose.

Mokymų dalyviai įgijo finansinio raštingumo žinių, susipažino su darbo rinkos, savarankiško užimtumo galimybėmis, bendravo su sėkmingais rajono verslininkais, lankėsi jų įmonėse, buvo skatinami patys generuoti verslo idėjas („Verslo idėjų mugė“), aktyviai iš antrinių žaliavų kūrė darbelius, kuriuos pristatė Amatų mugėje. Mokymus vykdė viešosios ir kaimų bibliotekų darbuotojai, partnerių – Swedbanko, Pasvalio darbo biržos, Vietos veiklos grupės, Pasvalio verslininkų asociacijos žiedas“, Kultūros centro – darbuotojai ir savanoriai.

Suorganizuoti susitikimai su socialinės rizikos jaunimu, siekiant išsiaiškinti jų poreikius. Pasisitiekus bibliotekos savanorių pagalbą, jaunimas buvo įtrauktas į projekto laisvalaikio užimtumo veiklas.

Organizuotas susitikimas su Pasvalio specialiosios mokyklos auklėtiniais, užimtumo centro „Viltis“ lankytojais. Specialiųjų poreikių jaunimas dalyvavo laisvalaikio užimtumo veiklose: žvakių liejimo edukacijoje, kituose edukaciniuose-kūrybiniuose užsiėmimuose, eksponavo savo darbus kūrybinių darbų parodose, dalyvavo mobilios kūrybinės laboratorijos užsiėmimuose, pristatė savo darbus sukurtus iš antrinių žaliavų verslo amatų mugėje.

Individualius pokalbius su socialinės rizikos jaunimu vedė viešosios bibliotekos bei 6 kaimo padalinių darbuotojai, partnerio – Pasvalio rajono savivaldybės Švietimo pagalbos tarnybos Pedagoginio-psichologinio skyriaus – darbuotojai.

2015 m. įdiegta nuotolinio mokymosi aplinka Moodle, vyko e. kursų projektavimo ir diegimo mokymasis. 2016 m. sukurtas mokymosi kursas „Skaitmeninės mokymo priemonės“ ir perkeltas į nuotolinio mokymosi aplinką Moodle. Kursas buvo testuojamas kelių bibliotekos darbuotojų, taisomos pastebėtos klaidos, tobulinamas jo vizualinis pateikimas bei praktinės užduotys.

2016 m. organizuoti nuotoliniai mokymai bibliotekininkams pagal sukurtą mokymosi kursą „Skaitmeninės mokymo priemonės“.

Surengti psichologinio pobūdžio mokymai darbuotojams dirbantiems su jaunimu („Kaip spręsti konfliktines situacijas“, „Paauglių ir vaikų elgesio sunkumai ir korekcija“, „Bendravimas su vaikais, stokojančiais emocinės kompetencijos“, „Bendravimo psichologija“ bei kt.), du bibliotekos darbuotojai dalyvavo 80 akad. val., 3 ciklų trukmės mokymuose „VDC, AJC ir AE atvirų jaunimo erdvių darbuotojų ir savanorių kompetencijų stiprinimas“.

Be psichologinio pobūdžio mokymų darbo biržos darbuotojai bei bibliotekininkai dalyvavo profesinių įgūdžių tobulinimo mokymuose, kuriuose tobulino darbo su jaunimu įgūdžius. Iš viso vyko 6 mokymai, kuriuose dalyvavo 184 dalyviai.

Jaunimo bendruomenė gavo naujas paslaugas ir vietas tobulėti, neformaliai mokytis, įgyti naujų įgūdžių reikalingų jų kasdieniniame gyvenime, įdomiai, turiningai leisti laisvalaikį ir bendrauti.

Dalyvavimas projekto veiklose sudarė sąlygas jaunimo motyvacijos ugdymui, saviraiškai, pilietiškumo, kūrybiškumo bei bendruomeniškumo ugdymuisi.

Projektas „Knyga+“.

Pateiktas Lietuvos kultūros tarybos Kultūros rėmimo fondo lėšomis finansuojamai programai „Atminties institucijos: socialinės integracijos, pilietiškumo ir bendruomenių aktyvumo didinimo projektai“. Dalinis finansavimas – 2500 Eur. Projektas įgyvendintas.

Projekto tikslas: sutelkti Pasvalio krašto bei Panevėžio regiono bendruomenės narius bendrai kultūrinei, meninei, pažintinei ir kūrybinei veiklai, didinant bendruomenių aktyvumą, socialinę integraciją ir pilietiškumą.

Projekto uždaviniai:

1. Organizuoti renginius, apjungiančius knygą ir įvairių sričių – literatūros, poezijos, teatro, muzikos, dailės – meną bei mokslą.
2. Motyvuoti bendruomenės narius kūrybinei saviraiškai: literatūriniais skaitymams, dalyvavimui piešinių bei fotografijų parodose, muzikiniams pasirodymams.
3. Į bendrą veiklą įtraukti labiausiai pažeidžiamas socialines žmonių grupes – vyresnio amžiaus, mažas pajamas gaunančius, neįgaliuosius, socialinės rizikos šeimas ir jų narius.
4. Bendradarbiauti su vietos bendruomenėmis, kitomis kultūros įstaigomis, meno kolektyvais, literatų klubo nariais, pavieniais kūrėjais.

2016-ieji Lietuvoje paskelbti Vietos bendruomenių ir Bibliotekų metais. Projektu buvo siekiama pažymėti šiuos metus bendromis Pasvalio M. Katiliškio viešosios bibliotekos ir Pasvalio krašto bei Panevėžio regiono bendruomenių veiklomis. Abi šios institucijos – biblioteka ir bendruomenė – yra neatsiejamai susiję ir reikšmingos visuomenės tobulėjimui bei kultūros ugdymui. Pasvalio viešoji biblioteka yra patraukli erdvė turiningam laisvalaikiui, savišvietai,

saviraiškai bei kasdieniniam bendravimui, ji dinamiškai taikosi prie bendruomenės poreikių, tampa bendruomenės centru ir gali prisidėti prie jos stiprinimo.

Bendruomenės narius kvietė bendrai kultūrinei, pažintinei, meninei veiklai renginiuose, jungiančiuose knygą ir meną (literatūrą, poeziją, teatrą, muziką, dailę) bei mokslą. Skirtingoms tikslinėms grupėms (vaikams, šeimoms, jaunimui, suaugusiems, senjorams) surengė 7 renginius bei bendruomenės narių kūrybos pristatymus ne tik bibliotekoje, tačiau ir netradicinėse erdvėse – Pyvesos upės slėnyje, B. Brazdžionio edukacinio centro sode.

Įgyvendinti projekte numatyti renginiai:

„Knyga+improvizacija“ – poezijos, meno ir muzikos valanda su jaunaisiais kūrėjais. Dalyvavo poetas Vainius Bakas, dainų autorė ir atlikėja Raminta Naujanytė-Bjellė.

„Knyga+naktis“ – „Naktiniai skaitymai prie Pyvesos“ upės slėnyje Diliauskų kaime. Dalyvavo aktorius ir režisierius Jonas Buziliauskas su mono spektakliu pagal Pauliaus Širvio poeziją „Velnioniškai vienas“, savo kūrybą skaitė poetai ir literatų klubų iš Panevėžio regiono bei kitų Lietuvos vietų, meninėje programoje dalyvavo vaikai ir jaunimas, veikė fotografijų paroda „Naktinių skaitymų svečiai“.

„Knyga+mokslinis eksperimentas“ – svečiuose Mėgintuvėlio.lt komanda, knygų apie mėgintuvėlį pristatymas, linksmieji eksperimentai.

Mėgintuvėlis.lt komanda

„Knyga+puodelis“ – svečiuose dailininkė Nomeda Marčėnaitė: tapyba ant puodelių, pokalbis apie knygą „Lėlė“.

Dailininkė N. Marčėnaitė

„Knyga+moterų paslaptys“ – literatūrinė-muzikinė improvizacija „Moterų paslaptys“. Dalyvavo poetė, knygos „Kvėpuoju“ autorė Vitalija Pilipauskaitė-Butkienė, aktorė Kristina Savickytė-Damanskienė, dainininkė Kotryna Dabar-Davidavičienė, akomponuotoja Austė Urbanavičiūtė.

Projektas „PASVALIOS modernizavimas ir plėtra“.

Pateiktas Lietuvos kultūros tarybos Kultūros rėmimo fondo lėšomis finansuojamai programai „Skaitmenintų kultūros objektų sklaida“. Dalinis finansavimas – 4055 Eur. Projektas įgyvendintas.

Projekto tikslas: didinti Pasvalio krašto kultūros paveldo prieinamumą bei patrauklumą, modernizuojant portalą „Pasvalia“ ir plečiant elektronines paslaugas.

Projekto uždaviniai:

1. Atnaujinti portalo elektronines paslaugas, įdiegti saugumo reikalavimus atitinkančią turinio valdymo sistemą.
2. Sukurti naujų elektroninių paslaugų ir užtikrinti jų draugiškumą bei prieinamumą visoms vartotojų grupėms.
3. Skaitmeninio turinio populiarinimui ir sklaidai naudoti socialinius tinklus, ženklumą „Creative Commons“ žymomis, sukurti pristatomąjį filmą bei lankstinuką.
4. Vykdyti edukacinius portalo pristatymus krašto bendruomenei.
5. Projekto veikloms suburti vietos kultūros, švietimo ir ugdymo įstaigas.
6. Projekto įgyvendinimo rezultatus viešinti spaudoje bei internete.

Projekto aktualumas. Pasvalio krašto paveldo e. biblioteka „Pasvalia“ (portalas www.pasvalia.lt) jau septintus metus krašto, Lietuvos ir pasaulio šalių vartotojams teikia laisvą, nemokamą, interaktyvią prieigą prie vieno Šiaurės Lietuvos regiono – Pasvalio krašto – kultūros

paveldo. „Pasvalios“ dokumentai, kurių šiuo metu yra per 3000, naudojami rajono mokyklose mokymosi procese, elektroninės paslaugos populiarina portalo turinį ir pritraukia lankytojus.

2009 m. sukurta „Pasvalia“ buvo pirmoji lokali skaitmeninto kultūros paveldo saugykla. Tačiau sparčiai besivystant informacinėms technologijoms bei augant vartotojų reikalavimams, dabartinis portalas morališkai pasenęs savo išraiškos forma ir nebeatitinka šiuolaikinių vartotojų, ypač jaunimo bei neįgaliųjų, poreikių.

Projekto tikslinė grupė – visa Pasvalio krašto bendruomenė, ypatingą dėmesį skiriant vaikams ir jaunimui bei neįgaliesiems. Netiesioginiai naudos gavėjai švietimo bei kultūros bendruomenės, vietos, Lietuvos, išeivijos bendruomenės, užsienio šalių vartotojai.

Įgyvendintos numatytos projekto veiklos:

Portalo modernizavimas. Taikant inovatyvius metodus ir technologijas portalas iš esmės atnaujintas: sukurtas pritaikytas mobiliems įrenginiams, į naudotoją orientuotas dizainas, informacinė struktūra. Atnaujintos elektroninės paslaugos: savarankiška turinio pildymo bei dalijimosi socialiniuose tinkluose galimybė, interaktyvus žaidimas, įdomybių testas, virtualios parodos. Siekiant užtikrinti portalo saugumą, įdiegta saugumo reikalavimus atitinkanti turinio valdymo sistema.

Naujų elektroninių paslaugų sukūrimas. Sukurtos vartotojams draugiškos elektroninės paslaugos, siekiant, kad jomis naudotis būtų patogiu ir paprastu: interaktyvus kultūros paveldo objektų žemėlapis, leidžiantis rinktis objektus pagal pasirinktus požymius bei patogiai pasiekti jų aprašymus; interaktyvi laiko juosta, leidžianti vartotojams patogiai rinktis objektus pagal pasirinktą laiko (amžiaus ar dešimtmečio) intervalą; skaitmeninio turinio paieškos įrankiai, integruojantys skirtingus to paties turinio radimo būdus ir priemones: žemėlapis, laiko juosta, paieška.

Skleidžiant ir populiarinant portale esantį skaitmeninį turinį bendradarbiauta su Pasvalio krašto muziejumi, rajono švietimo ir ugdymo įstaigomis.

Europos dienos šventės projektas „Švęskime Europos dieną kartu“.

Pateiktas Europos komisijos atstovybei Lietuvoje. Dalinis finansavimas – 1000 Eur. Projektas įgyvendintas 2016 m. gegužės mėn.

Projekto tikslas: įtraukti kuo daugiau Pasvalio krašto gyventojų švęsti Europos dieną bei paskatinti diskusijas apie Europos ateitį ir perspektyvas artimiausiais metais, didžiausią dėmesį skiriant šiuo metu Europoje ir Lietuvoje labai aktualioms temoms: migracijos politikai bei kūrybingam atliekų perdirbimui.

Įgyvendintos veiklos:

Edukacinės dirbtuvėlės rajono vaikams „Nuspalvink Europą“, skirtos suteikti daugiau informacijos apie Europos Sąjungą.

Rytinė mankšta ir kvietimas švęsti Europos dieną „Švęskime Europos dieną kartu“, informuojantys apie veiklas ir skatinantys būti aktyviems, dalyvauti visuose šventės renginiuose.

Rytinė mankšta

Savanorės

Interaktyvus pokalbis-diskusija „Pabėgėliai – pareiga, grėsmė ar galimybė?“, skirta įtraukti pasvaliečius į diskusijas, skatinti daugiau domėtis migracijos problemomis, ieškoti sprendimų, galimybių jas spręsti.

Filmų demonstracija „Europietiškas kino pavasaris Pasvalyje“, skirta atkreipti dėmesį į ypač Lietuvoje bei Pasvalio rajone opią emigracijos problemą.

Kūrybingą atliekų perdirbimą skatinanti ir antrinių žaliavų kiekį bei gamtą tausoti skatinanti Amatų mugė „Antras daiktų gyvenimas“.

Informacinė akcija bibliotekos Facebook puslapyje, skirta informuoti, sudominti ir skatinanti pasisakyti šiuo metu aktualiais Lietuvoje ir Europoje klausimais.

Nefinansuoti projektai:

2016 m. buvo teikti šie projektai, tačiau negautas finansavimas:

Projektas „Kino dienos Pasvalio krašte 2016: trumpas metražas“.

Teiktas Lietuvos kultūros tarybos Kultūros rėmimo fondo lėšomis finansuojamai sričiai „Kino sklaida“.

Projektas „Meninės raiškos konkursas „Išskirtiniai jaunieji veidai: improvizacijos pagal Marių Katiliškį“.

Teiktas Kultūros ministerijos Kūrybinės veiklos, autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos programai.

Projektas „Kino dienos Pasvalio krašte 2017: lietuviško kino atradimai“.

Teiktas Lietuvos kultūros tarybos Kultūros rėmimo fondo lėšomis finansuojamai programai

„Kultūros edukacija“.

Projektas „Literatūros dienos ir naktys 2017: skaitymo prieskoniai“.

Teiktas Lietuvos kultūros tarybos Kultūros rėmimo fondo lėšomis finansuojamai programai „Skaitymo skatinimo iniciatyvos“.

Tęstinių projektų veiklos:

„Libr-A: Į pagalbą Pasvalio ūkininkams“. 2011–2012 m., finansuotas tarptautinės organizacijos EIFL.

Toliau buvo tęsiamos projekto veiklos: teikiamos spausdinimo paslaugos, pildyta Pasvalio krašto žemdirbiams skirta interneto svetainė <http://www.pasvaliodirva.lt>.

„Tarpvalstybinio verslui palankių bibliotekų tinklo kūrimas“. 2012 m. gegužė – 2014 m. lapkritis, dalinai finansuotas Europos regioninės plėtros fondo lėšomis iš Lietuvos ir Latvijos bendradarbiavimo per sieną 2007–2013 m. programos.

Toliau buvo tęsiamos projekto veiklos. Įkurtame verslo informacijos centre, teikiamos paslaugos verslininkams:

- Leidiniai verslui.
- E. paslaugos interneto svetainėje <http://verslui.pasvalys.lt>.
- Vieno langelio paslaugos: bendra prieiga prie visų bibliotekos teikiamų paslaugų – elektroninių, verslo informacijos, viešosios interneto prieigos, biuro paslaugų.
- Erdvė verslininkams reklamuoti savo produkciją ir diskutuoti jiems aktualiais klausimais.
- Patalpos renginiams ir susitikimams (10 darbo vietų mokymų klasė, konferencijų salė), kuriuose galima rengti verslumą skatinančius renginius ir/ar mokymus.

„Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka – skaitmeninės kompetencijos centras“. 2013 m., dalies finansuotas Lietuvos Kultūros ministerijos (Bibliotekų plėtros programa).

Buvo tęsiamos projekto veiklos. Organizuojami mokymai pagal projekte sukurtas edukacines programas, administruojama ir pildoma interneto svetainė <http://edukacija.psvb.lt/>, skirta vaikams ir jaunimui talpinti sukurtą skaitmeninį turinį bei skaitmeniniu ugdymu užsiimantiems darbuotojams dalintis savo žiniomis ir patirtimi.

E. bibliotekos „Pasvalia“ kūrimas.

Įgyvendinus projekto „PASVALIOS modernizavimas ir plėtra“ veiklas, modernizuota ir atnaujinta interneto svetainė. Toliau buvo kuriamas skaitmeninis „Pasvalios“ turinys: skaitmeninami nauji dokumentai, aprašomi nekilnojamieji objektai. Vykdoma „Pasvalios“ sklaida.

Tęstinis projektas „Šiaurės verdenės“

Pasvalio biblioteka yra žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ visuomeninės redakcijos partnerė, rašo ir padeda įgyvendinti projektą „Šiaurės verdenės“. Projektą kasmet dalinai finansuoja Spaudos radijo ir televizijos rėmimo fondas 2016 m. fondas skyrė 7000 eurų, Pasvalio rajono savivaldybė – 2000 eurų.

Projekto dėka buvo išleisti du Pasvalio krašto istorijos ir kultūros žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ numeriai.

VIII. PERSONALAS

Darbuotojų skaičius

	Darbuotojų skaičius		t. sk. profesionalūs bibliotekininkai	
	2016	2015	2016	2015
Viešojoje bibliotekoje	40	30	22	20
Joniškėlio miesto bibliotekoje	2	2	2	2
Kaimo bibliotekose	31	30	31	31
Iš viso SVB	73	62	55	53

Bibliotekoje viso etatų – 52; darbuotojų skaičius – 73. Iš jų dirbančių visą darbo laiką – 34; ne visą – 39.

M. Katiliškio viešojoje bibliotekoje dirba 13 kvalifikuotų specialistų (7,5 et.) ir 5 techniniai darbuotojai (3,25 et.).

Profesionalių bibliotekininkų – 55 (41,25 et.) iš jų dirbančių visą darbo dieną – 26; ne visą – 29.

Viešojoje bibliotekoje ne visą darbo laiką dirba Mobilios bibliotekos bibliotekininkė. Kaimo bibliotekose – 25. Dviem kaimo bibliotekininkams yra sudarytos sąlygos dirbti dviejose bibliotekose: dirba po 0,25 etato vienoje ir po 0,75 etato kitoje bibliotekoje. Keturiuose kaimo bibliotekose dirba pilnu etatu.

Kiekvienų metų pradžioje, pagal patvirtintus „Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos padalinių etatų nustatymo normatyvus“, peržiūrimi kaimo bibliotekų darbuotojų darbo krūviai ir nustatomi etatai. Kriterijai: konkrečios aptarnaujamos teritorijos gyventojų skaičius, vartotojų, lankytojų bei išduotiems rodikliai, renginių skaičius. Peržiūrėjus bibliotekos veiklos rodiklius pagal normatyvus, 2016 m. 1 kaimo bibliotekoje (Meškalaudio), sumažėjus rodikliams, darbo krūvis sumažintas (0,25) iki 0,75 etato. Kai kuriose bibliotekose rodikliai stabilūs, kitose – mažėja, bet ne tiek, kad reikėtų mažinti krūvius.

Profesionalių bibliotekininkų išsimokslinimas

	Aukštasis		Aukštesnysis		Kitas	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Viešojoje bibliotekoje	12	10	8	8	2	2
Joniškėlio miesto bibliotekoje	0	0	2	2	0	0

Kaimo bibliotekose	11	11	16	19	4	1
Iš viso SVB	23	21	26	29	6	3

2016 metais Šiaulių valstybinėje kolegijoje, Bibliotekos informacijos išteklių studijas tęsia Pumpėnų kaimo bibliotekos vyresnioji bibliotekininkė.

Darbuotojų kaita

2016 metais keitėsi darbuotojai Namišių ir Diliauskų kaimo bibliotekose. Netekome ilgametės bibliotekos darbuotojos, Krašto kultūros dokumentavimo centro vedėjos Vitalijos Kazilionytės. Į Namišių kaimo biblioteką priimta Kiemėnų kaimo bibliotekos vyriausioji bibliotekininkė Violeta Atkočiūnienė 0,25 et. (Kiemėnuose ji dirba 0,75 et) ir į Diliauskų – 0,5 etato Vaiva Samulėnienė.

Iš viso SVB dirba 3 pensinio amžiaus darbuotojai, 1 VB, 2 – kaimo bibliotekose.

Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai

Vartotojų skaičius vidutiniškai vienam bibliotekininkui tenka – 133 (2015 m. – 140; 2014 m. – 149; 2013 m. – 148).

Lankytojų skaičius vienam bibliotekininkui tenka – 3979 (2015 m. – 3905; 2014 m. – 4237; 2013 m. – 4311).

Išduotų dokumentų vienam bibliotekininkui tenka – 5387 (2015 m. – 5333; 2014 m. – 5854; 2013 m. – 5673).

IX. MATERIALINĖ BAZĖ

Patalpų būklė

Bendradarbiaujant su seniūnijomis, bendruomenėmis, palaikant rajono savivaldybei per 2016 metus atliktas remontas kaimo bibliotekose: Namišių kaimo bibliotekoje pakeistos lauko durys, išdažytos bibliotekos patalpos; Mikoliškio kaimo bibliotekoje – pakeista ir sutvarkyta šildymo sistema; Nairių kaimo biblioteką planuoja perkelti į kitas patalpas, atliekamas patalpų remontas. Viešojoje bibliotekoje pakeisti 37 langai; suremontuotos patalpos ir įkurta rašytojo Jono Mikelinsko biblioteka. Suremontavus ir perkėlus Nairių kaimo biblioteką į naujas patalpas, rajone neliks šaltų ir nejaukių skaitytojams bibliotekų. Viešoji biblioteka prisidėjo rengiant savivaldybės tęstinio projekto „Business Bag“ paraišką teikiamą 2014-2020 m. INTERREG V-A Latvijos ir Lietuvos programai. Sėkmės atveju – numatyta dalinė bibliotekos patalpų renovacija. Daugelyje kaimo bibliotekų inventorių susidėvėjęs ir morališkai pasenęs. Naujus baldus ir naują įrangą turi tik viešosios bibliotekos atskiri skyriai, kuriuose buvo atliktas remontas iš projektinių lėšų.

Bendras bibliotekų patalpų plotas

Bendras bibliotekų patalpų plotas yra 3773 m², naudingas plotas bibliotekos funkcijoms atlikti – 3221m².

Viso fondo lentynų metrų skaičius 6533, atviro fondo lentynų metrų skaičius – 5886; 647 m. lentynų yra uždaroje skaitytojų aptarnavimo skyriaus fondo dalyje, buvusioje saugykloje. Uždaroje patalpoje yra ir bibliotekos Rankraštnas.

Techninis aprūpinimas

	Kompiuterių skaičius			Dauginimo priemonių skaičius		
	Iš viso	Vartotojams	Darbuotojams	Iš viso	Vartotojams	Darbuotojams
Viešojoje bibliotekoje	58	24	34	21	7	14
Joniškėlio miesto bibliotekoje	12	10	2	2	1	1
Kaimo bibliotekose	148	116	32	32	32	0
Iš viso sistemoje	223	155	68	55	40	15

Biblioteka turi 3D spausdintuvą „Ultimaker 2 Extended“, knygų skenavimo įrenginį „Bookeye 3“.

Telefonai

Viešojoje bibliotekoje yra 5 (su atskirais numeriais, bei 2 sublokuoti) fiksuoto ryšio ir 3 mobilaus ryšio telefonai. Fiksuoto ryšio telefonai yra Joniškėlio miesto ir 11 kaimo bibliotekų.

Transportas

Biblioteka turi lengvąjį automobilį Renault Espace ir autobusą VOLVO, kuriame įrengta mobilioji biblioteka.

X. FINANSAVIMAS

Gauta lėšų

2016 m. viešosios bibliotekos biudžetą sudarė:

savivaldybės – 509900

valstybės – 20852

už mokamas paslaugas – 1236

juridinių ir fizinių asmenų parama – 849

iš programų, projektų – 17424

Išlaidos

Darbo užmokesčiui – 329500

Dokumentų įsigijimui – 27552 Iš jų:

knygoms – 19802

periodikai – 7600

elektroniniams ir kt. dokumentams – 150

Automatizacijai, kompiuterinei programinei įrangai – 14471

Kitos bibliotekos išlaidos (įmokos SODRAI, komunalinės paslaugos, ryšiai, smulkus patalpų remontas ir kt.) sudarė 159360.

X. IŠVADOS

Pasiekimai

- Nors ir mažėjant gyventojų skaičiui, išliko stabilus bibliotekų tinklas. Rajone veikia 32 viešosios bibliotekos padaliniai: 31 kaimo ir 1 miesto biblioteka. Atokių kaimų gyventojus aptarnauja mobili biblioteka.
- Bibliotekų paslaugomis naudojasi 28,3 proc. gyventojų. 2016 m. bibliotekose užsiregistravo 7298 vartotojai. 218899 lankytojams išduota 296334 egz. dokumentų.
- Vystant kultūrinę-educacinę veiklą rajone surengti 1052 renginiai, iš jų 449 dokumentų parodos. Renginiuose apsilankė 43917 lankytojų.
- Rajono bibliotekos pakankamai aprūpintos informacinėmis technologijomis ir šiuo metu atitinka sparčiai augančius vartotojų poreikius. Rajono bibliotekose yra 223 kompiuterizuotos darbo vietos: 155 – vartotojams ir 68 – darbuotojams.
- Dalyvaujant įvairiuose bibliotekų vystymo projektuose ir programose – 2016 m. buvo įgyvendinami 3 nauji projektai, baigtas įgyvendinti 1 projektas, dalinai finansuotas 2015 metais, tęsiamos 5 tęstinių projektų veiklos. 2016 m. biblioteka parengė ir pateikė 9 projektų paraiškas: finansavimas gautas 5 projektams, iš jų 3 projektai įgyvendinti, 2 projektai bus įgyvendinami 2017 m.
Įgyvendinti projektai ženkliai pagerino vartotojų naudojimosi bibliotekos paslaugomis galimybes, o projektas *Bibliotekos pažangai*² sudarė puikias sąlygas jaunimui naudotis šiuolaikinėmis IRT, mokytis verslumo, integravimosi į darbo rinką, finansų valdymo, kūrybiškumo, kokybiško laisvalaikio praleidimo ir padeda spręsti jaunimo užimtumo problemas.
- Bibliotekoje vyksta įvairūs mokymai: gyventojų kompiuterinio raštingumo, anglų kalbos mokymai, edukaciniai užsiėmimai.
- Tęsiama virtualios Pasvalio krašto kultūros paveldo informacijos sistemos www.pasvalia.lt kūrimas. Per 2015 m. e. bibliotekoje apsilankė 7330 vartotojų iš 74 šalių.
- Bibliotekos veiklos kokybė priklauso nuo darbuotojų išsimokslinimo, profesionalumo. 2016 m. kvalifikaciją kėlė 52 bibliotekos specialistai.

- Biblioteka glaudžiai bendradarbiauja su rajono įvairiomis kultūros, švietimo institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis. Vykdam projektus, bibliotekos veikloje dalyvauja per 50 partnerių.
- Bendradarbiaujant su rajono savivaldybe, seniūnijomis pagerinta bibliotekų materialinė bazė: viešojoje bibliotekoje pakeisti langai, sutvarkytas san.mazgas, visos kaimo bibliotekos suremontuotos, tik Nairių kaimo biblioteka laukia perkėlimo į naujas patalpas (patalpos jau remontuojamos).

Problemos

- Mažėjant gyventojų skaičiui rajone, neišvengiamai mažėja registruotų vartotojų skaičius.
- Nepakankamas finansavimas fondų komplektavimui, vis kylančios knygų kainos ir lėšų trūkumas periodikai veda prie vis labiau ryškėjančio fondų nuvertėjimo.
- Sparčiai besivystant informacinėms technologijoms, esama kompiuterinė technika sensta, reikalingas – atnaujinimas.
- 84,4 proc. kaimo bibliotekų dirba nepilnu etatu, 15,6 proc. – pilnu etatu. Tai apsunkina informacijos prieinamumą.
- Viešoji biblioteka ir daugelis jos padalinių nepritaikyti žmonėms turintiems judėjimo negalią. Baigta dalies VB patalpų renovacija, neužtikrino patogios žmonių su negalia prieigos. 15-oje bibliotekų pritaikyta prieiga neįgaliesiems, 18 – nepritaikyta.
- Išlieka socialinė įtampa dėl nepakankamo bibliotekos darbuotojų darbo apmokėjimo ir jaunų specialistų trūkumo.

Inovacijų, metodikos ir
informacijos išteklių centro vedėja

Audronė Likienė